

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat v mescu.

Velja 4 gold. 30 kraje. na leto.

Štev. 1.

V Celovcu 15. januarja 1872. XXI. tečaj.

Pridiga za Svečnico.

„Kedar so bili dopolnjeni dnevi očiščevanja Marije po Mozesovej postavi, prinesli so Jezusa v Jeruzalem, da so ga postavili pred Gospoda.“ Luk. 2, 22.

V v o d.

Dopolnjeni so bili dnevi Marijnega očiščevanja; vzela je toraj Marija svoje novorojeno dete in ga nesla v Jeruzalem, da ga je ondi postavila pred Gospoda Boga, ter se mu zahvalila za čest in visokost, da je postala mati sina Božjega. Bilo je namreč zapovedano po postavi Mozesovej, da mora vsaka mati izraelska s svojim prvorojenim detetom se postaviti pred Gospoda in opraviti zapovedani dar, — premožnejša enoletno jagnje z golobom ali gerlico, siromačnejša pa, kakoršna je bila devica, Božja porodnica, dve gerlici ali dva goloba. Ta postava se vé da ni zadevala Sina Božjega, ki je človek postal; ni vezala tudi ne njegove svete matere device, matere tako čiste, kakor so čiste zvezde na nebu. Ali vendar, da nam sveti z izgledom, kako moramo tudi mi zvesto spolnovati zapovedi, podverгла se je Marija tej postavi, in je šla, kakor vsaka druga mati, s svojim Božjim detetom v jeruzalemski tempelj. Šla sta tedaj Jožef in Marija in nesla Božje dete v Jeruzalem, da sta ga postavila pred Gospoda.

Po tem izgledu device Marije hodijo v cerkev tudi naše matere, kedar jim iztekó dnevi. Kedar po tej pobožni navadi dojdejo v cerkev, pravimo navadno, da so prišle „k vpeljevanju“ v cerkev. Ta stara in lepa navada tudi pri nas živi in ravno o tej pobožnej navadi hočem vam danes govoriti. Razložiti vam namreč hočem, da je navada, da hodijo keršanske matere „k vpeljevanju“ v cerkev, koristna navada.

To vpeljevanje je koristno:

- 1) materi in njenemu detetu,
- 2) in vsem pričujočim v cerkvi.

Mati mojega Zveličarja, kaj si pokazala z lepim izgledom vsem materam, ko si današnji dan prišla s svojim Božjim detetom v

tempelj jeruzalemski? Gotovo to, da tudi oné spoznajo to koristno navado in posnemajo tvoj izgled. Namenjen tedaj govoriti o tej koristnej navadi, prosim te, izprosi mi od svojega Sina potrebno pomoč k temu!

I. del.

Zakaj je tedaj šla Marija s svojim Božjim detetom v tempelj jeruzalemski?

a) Perviĉ zato, kakor sem vam bil že omenil, da zahvali Boga za ĉest in visokost, da je postala mati Božja.

Tako tudi ti, mati kersĉanska, kedar prideš v cerkev, moraš serĉno zahvaliti Gospoda Boga, da je pri porodu ohranil življenje tebi in tvojemu detetu. Porod je materi ne samo boleĉ, temuĉ tudi nevaren. Koliko mater je že pri porodu prišlo ob življenje! Ti, draga mati, to ti sama naj bolje veš, kolike boleĉine si preterpela, v kolikej nevarnosti je bilo tvoje življenje in kako te je dobri Bog varoval, podpiral in ti pomagal. Ali nisi tedaj dolžna serĉno se zahvaliti Bogu, da je ohranil življenje tebi in tvojemu detetu? Će pa si dolžna zahvaliti se Bogu, ker je ohranil življenje tebi in tvojemu detetu; ĉe si dolžna zahvaliti se Bogu, ker je poživljal tebe in tvoje dete; še veliko bolj si dolžna se mu zahvaliti za milost, da je dal tvojemu detetu doĉakati sv. kerst, da je tvojemu detetu odpustil izvirni greh, da je tvoje dete sprejel v svojo sveto cerkev in ga storil dediĉa nebeškega kraljestva. Pomisli dobro, mati kersĉanska, koliko milost je Bog s tim dodelil tebi in tvojemu detetu! In ti bi ne zahvalila ga za toliko milost? Glej, zato tudi hoĉe sveta cerkev, da prva stopinja, ki jo po porodu storiš iz doma, bo v hišo božjo, da naj pred prideš v cerkev zahvaliti gospod Boga. Zato tudi te sprejme mašnik pri cerkvenih vratih. Tu nad tebó moli in potem podá ti štolo vpeljuje te v hišo Božjo. Z milimi besedami te spominja mašnik, da se zahvališ Bogu, ker je dodelil sad tvojemu telesu; da se mu zahvališ, ker je obvaroval tebe in ta sad in poklical ga k veĉnemu življenju. Na to merijo tudi vse one prelepe molitve, ktere mašnik moli vpeljevaje mater po porodu, s kterimi mora tudi ona iz globoĉine serca zahvaliti Boga za prejete milosti.

b) Prašam zopet: zakaj je šla Marija v tempelj jeruzalemski? Zato, da je svoje Božje dete postavila pred Gospoda. To isto moraš po volji svete matere cerkve storiti tudi ti, mati kersĉanska, kedar po porodu prideš v cerkev: Postaviti moraš svojega otroka pred Boga.

Sveta mati cerkev tirja od tebe, da svoje dete postaviš pred nebeškega Oĉeta, ki ga je vstvaril; da postaviš svoje dete pred Sina Božjega, ki ga je odrešil; da ga postaviš pred svetega Duha, ki ga je posvetil pri svetém kerstu. Iz Božjih rok si prejela dete; in zato ga moraš izroĉiti Bogu v roke, podvreĉi ga njegovej oblasti,

in posvetiti ga njegovej sveti službi. Prosi tedaj in klici na pomoč dobrega Boga, naj mu bode vedno milostljiv, naj ga sprejme pod svoje vsegamogočno varstvo: prosi ga in se mu priporočuj, naj čuje nad njim, naj mu bo pomočnik; prosi ga in se mu priporočuj, naj mu podeli milost, da bo tvoje ljubljeno dete moglo rasti kakor v starosti, tako tudi v modrosti; prosi ga in se mu priporočuj, naj ga Bog spremljeva in brani po vseh potih njegovega pozemeljskega popotovanja; prosi ga in se mu priporočuj, naj mu ohranja srce nedolžno in čisto vsakega greha, čisto od strupene spačenosti tega sveta; prosi ga in se mu priporočuj, da bode dete tebi in svojemu očetu na čest in veselje, in sčasoma tudi na pomoč in podporo; prosi ga in se mu priporočuj, da bodeš mogla enkrat svoje dete takovo — tako čisto, sveto in lepo — dati nazaj mu v roke, kakoršno si sedaj prejela. Da pa se to zgodi, to je, da bodeš mogla reči enkrat z veselim srcem: „Glej, Gospod! ono dete, katero si mi bil izročil; tu ti ga vračam takó, kakoršno sem bila prejela iz tvojih rok“, da se to zgodi moraš nadalje

c) kakor Marija, blagoslovljena mati Sina Božjega, prositi gospod Boga, da ti bode na pomoč priizreji tvojega deteta.

Marija je šla v cerkev, da bi si izprosila blagoslov od Boga, da bi jej se bolj in bolj množila ona milost, katero je bila zadobila od gospoda Boga, da bi jej Bog pomagal, lepo izrejati novorojeno dete. Tako tudi ti, mati premila, hiti po porodu v cerkev, da si izprosiš od Boga milost in pomoč, da srečno izrejaš svojega otroka. Velike in težavne so tvoje dolžnosti! Časna in večna sreča, zveličanje tvojega deteta je v tvojih rokah; od tvojega truda, od tvojega prizadevanje in od tvoje materinske ljubezni pride prava njegova izreja. Ti, mati, se bolj in več pečáš z otroci, kakor njih oče; kajti on mora iti na delo, ter ne more vedno biti pri otrocih, kakor ti. Ti moraš tako rekoč že z materinskimi persmi napajati otroke z mlekom Božjega nauka, ter sejati v njih mlade serca seme svete vere in sleherne čednosti. Tvoja naloga je sveta in visoka, pa tudi naklada težke dolžnosti in veliko odgovornost. Ali ni tedaj prav, mati draga, da prvi pot, kedar po porodu prideš v cerkev, prosiš Boga, naj ti napolni srce s svojo sveto milostjo, da spoznaš svoje dolžnosti, in se jih serčno okleneš? Ali ni, prašam te nadalje, tvoja dolžnost, kedar prvič po porodu prideš v cerkev, da prosiš gospod Boga, naj ti bode pomočnik v vseh materinskih opravilih in skerbéh? Ali ni res potreba, da ob kratkem povem vse, prositi gospod Boga, da te blagoslovi s svojim svetim blagoslovom? — Pa ni še zadosti sama molitev. Da boš vredna milosti Božje, da boš dete dobro izredila, moraš z dobrim izgledom pred njim hoditi, in svetiti mu z lučjo dobrih del. Kar je tedaj pisal sv. apostelj Pavel, ono je rečeno tudi tebi: „V vsem bodi izgled dobrih del.“ Skleni tedaj mati, da bodeš detetu svetila z lučjo pobožnega življenja, in da bode

dete gledalo tvoje dobre dela, ter hvalilo s tebo Očeta, ki je v nebesih. S takim namenom stopi v cerkev, s takim namenom pristopi k altarju živega Boga, in ga poklici na pomoč. Pa klici ga priserčno tudi med sveto mašo, klici ga in ponižno prosi, da bi hotel milostljivo se ozreti na zasluženje svojega edinorojenega Sina in njemu za ljubo se vsmiliti tudi tebe in tvojega otroka. In Gospod naš nad zvezdami, ki ti vidi v serce, hoče blagosloviti tvojo materinsko skerb, in srečo tvojega deteta. In videla boš, mati kerščanska, kako da je koristna ta navada, po ktorej si prišla v cerkev, kako da je koristna tebi in tvojemu detetu. No dragi moji, ta navada je koristna, pa ne samo materi in detetu, ampak tudi vsem pričujočim; o tem pa v II. delu!

II. del.

Sveta mati cerkev katoliška v vsem, kar dela, in kar nam vелеva delati, gleda na naše zveličanje in našo srečo. Taka je tudi pri vpeljevanju. Vpeljevanje je najprej koristno materi samej in njenemu novorojenemu detetu, vendar koristno je tudi drugim ljudem. Tako je predragi! Ta navada je koristna tudi vsem pričujočim:

a) Kedar namreč vidiš, ljubi brat, kako se mati po porodu vpeljuje v cerkev, gotovo ti pride na misel, da je nekda tudi tvoja mati prišla v cerkev zahvalit Boga, da je tebe porodila.

O kako slabotna stvar si bil takrat, kolikim nevarnostim izpostavljen! Ali glej vse dni do današnjega dne te je varovala roka Božja. Ali ne veš, kako si pogosto bolehal, vzlasti v otročjih letih, kolikokrat si bil v smertnej nevarnosti? Ali glej, varovala te je dobrotljiva roka Božja, in te ohranila pri življenju! Ali ni res, da se moraš edino milosti Božje zahvaliti, da si še doživel današnji dan? Ali ne bi bil zamogel umreti že v materinem telesu? Gotovo bi bil mogel, ali predobri Oče nebeški ti je ohranil življenje. Pa kaj pravim: samo življenje ti je ohranil? On je tudi po očetovsko skerbел za-te, morda te je obdaril z lepim premoženjem, in ti dal doživeti mnogo veselja. In ti bi mu za vse to ne bil hvaležen? Pa če tudi ti ni dal časnega premoženja, ti je pa zato dal mnogo večje blago, s katerim si pripravljaš večno življenje. Glej, na vse to te spominja vpeljevanje, in če nisi človek ledenega serca, povej mi, ali ne boš tudi ti z materjo, ki se vpeljuje, hvalil in častil predobrega Boga?

b) Kedar vidiš, kako se mati vpeljuje, lahko se moreš spominjati, brat kerščanski, da je nekda tudi tebe tvoja mati v duhu postavila pred Boga.

Tudi tebe je tvoja mati postavila pred Boga, in te Bogu darovala; postal si toraj tudi ti njegova prava lastina; postal si služabnik Božji, ter si dolžen vekomaj služiti njemu. Ali si pa osta

njegov, ostal do danesnjega dne? Ali si ostal zvest v njegovej službi? Ker si bil pred Boga postavljen in njemu za službo posvečen, ne bi bil smel nikdar si iskati drugega gospodarja. Ali žalibog, ti si svojevolično se udal grehu, sklonil si vrat pod jarm hudičev, in si se prodal v njegovo sužnost s tem, da si postal nezvest svojemu neskončno dobremu in milemu Bogu. Iz službe Boga in svojega stvarnika si prestopil v službo sveta in greha, in si prodal hudiču in peklu dušo, katero je bil očistil sv. Duh pri svetem kerstu. O kam je prišla tvoja nedolžnost, katero si bil prejel pri svetem kerstu? Kam je prišla ona čistost, v kateri si bil malo poznej postavljen pred gospod Boga? — Glej, brat ljubi, to-le premišluj, kedar vidiš, da se mati vpeljuje; tako bode tudi tebi koristna ta navada. Poglej si v serce, in če vidiš, da si nezvest postal Bogu, postal suženj greha, reci sam sebi: Oh, ko bi mogel zopet postati služabnik Božji, kakor sem bil takrat, ko me je mati kot dete postavila pred Boga! Reci sam sebi: Oh, ko bi mogel dobiti ono nedolžnost, ono čistost, katero sem bil prejel pri svetem kerstu! In če bodeš tako spoznaval sam sebe, gotovo bode koristna tudi tebi stara navada, po kateri se matere po porodu vpeljujejo v cerkev.

c) Kedar vidiš, kako se mati vpeljuje, spominjaj se, brat mili, vsega onega, kar je za-te storila in preterpela tvoja mati. —

Kakor ta mati, katero vidiš pri vpeljevanju, z materinsko ljubeznijo objemlje svoje dete, kakor se ona veseli njegovega življenja, ter prosi Boga, da njenemu ljubemu detetu ohrani življenje: ravno tako je tudi tebe tvoja mati ljubila z materinsko ljubeznijo, ravno tako se je tudi ona veselila tebe. Tudi ona je serčno prosila Boga, naj bi ti ohranil življenje, naj bi ti podelil svojo milost, in naj bi njej dodelil pomoč, da bi te mogla izrejati njemu na čast in slavo. Ali žalibog, kako se sperva veseli marsiktera mati svojega otroka! Čez nekaj let pa žaluje revica, da je otroka porodila! Tudi tebe se je veselila tvoja mati, no, ali se jej pa ni morebiti kmalo spremenilo veselje v žalost? Tvoja mati morebiti že trohni pod zeleno gomilo, več je ne more videti tvoje oko, več ne slišati tvoje uho; položi tedaj roko na serce in povej nam, ali je tvoja mati doživela veselje, katerega si je bila nadjala od tebe? O blagor tebi, ako moreš reči, da ga je doživela! No, pomisli, kolikokrat si jo žalil, kolikokrat v nejevoljo pripravil! Pomisli, koliko skerbi si jej narejal; pomisli, kaj vse je za-té storila, kaj vse preterpela, koliko noči za-té prečula, samo zato, da bi bilo tebi dobro in prijetno! Vse to, pravim, premisli dobro; pomisli pa tudi, kako si jej vračal ljubezen za ljubezen? Ali si jo veselil ali žalostil? Ali se je mogla veseliti te, ali morebiti je morala ubožica prelivati grenke solze zavoljo tebe? Vse to premisli, sin, hči kerščanska, kedar vidiš, kako se matere vpeljujejo. In če vse to dobro premisliš, serce bi ti moralo biti terše kot merzli kamen, ako bi se ti serce ne

omečilo, ako bi se ti oko ne napolnilo s solzo hvaležnosti. In kedar ti serce tako vtriplje, kedar tako spoznaš sam sebe, gotovo hoče biti koristna tudi tebi stara navada, po kateri se matere vpeljujejo v cerkev.

Konec.

In tako sem vam razložil, bratje in sestre v Bogu, kako je koristna ta navada materi in vsem pričujočim. Zato drage matere, ko veste, zakaj po porodu dohajate v cerkev, in zakaj se daste po mašniku vpeljati v cerkev, spoštujte in deržite se te navade. Marija je prinesla sveje dete v tempelj jeruzalemski, ter je storila dolg pot. Tako tudi ve ne opuščajte poleg te hvale vredne navade po porodu prihajati v cerkev, in dati se po mašniku vpeljati v hišo Božjo. Tudi ne opuščajte tukaj zahvaliti gospod Boga za srečen porod; tukaj svoje dete s pobožnim srcem postavite pred Boga, in sprositi mu od Boga potrebne milosti in pomoči. In mi drugi pa, kedar vidimo, kako se mati po porodu vpeljuje v cerkev, spominjajmo se, da je tudi nas mati postavila pred Boga. In to naj nas vnema na večo hvaležnost do Boga v nebesih in do matere na zemlji. In gotovo tako bode koristna tudi nam ta navada! S takim ravnanjem bomo postali bolj pobožni in bogaboječi, in gotovo se bo potegnila za nas tudi Marija, in nas postavila pred svojega Sina, in izprosila nam od njega milost, da nas bo enkrat vzel k sebi v večno življenje. Ah, stori to Marija, preusmiljena mati naša, in kakor si danes svojega Sina postavila pred Gospoda, tako mu enkrat predstavi tudi nas vse! Amen.

Za II. predpepelnično nedeljo

ali Seksagesimo.

„In ne obrodé sadú.“ Luk. 8, 14.

V v o d.

Kakor rumeno solnce, kedar rujno zoro razprostira po zemlji, koj razžene nočne tmine, razsvetli in ogreje lice zemlji: ravno tako razžene tudi svit Jezusove vere mrak in tmino krivoverstva in nejevere, ter razsvitljuje in ogreva serce vsakemu človeku, katero se je odperlo njegovim žarkom. Kamorkoli je posijala ta svitloba, povsodi so se godile prečudne premembe v rodu človeškem. Človeštvo, ki je bilo zelo globoko se pogreznilo v ostudne grehe in velike neumnosti, hitro se je vzdignilo iz njih, ter naučilo se bolje poznati Boga in bolje ljubiti ga. Kamorkoli je proderl zveličalni svit sv. evangelija, povsod so se zrušili in razvalili ostudni oltarji

krivoverstva, povsod so se tempeljni krivih izmišljenih bogov spremenili v cerkve in svetišča pravega, živega Boga.

Tako zmožen, tako silen je tudi sedaj nauk Jezusov. On še dan danes živeje reže, kakor vsak na dve strani brušen meč. On še tudi sedaj prodira v serce, sveti, greje, živi, siti in krepi! In zato ga sv. očetje Ambrož, Tomaž in Bernard po pravici imenujejo: strela, ogenj, svitloba, mleko, kruh.

No, če ima pa toliko moč in krepost, zakaj pa pri mnogih kristijanih današnjih dni obilnišega in boljšega sadu ne rodi? Zakaj ne prikazuje svoje zveličalne moči na onih, katerim se tudi dan danes pripoveduje in razlaga? Ali ni med nami dovolj ljudi, katerim je izginila iz serca vera, izginila ponižnost, izginila ljubezen, pravičnost in strah Božji? Sam Jezus, gospod naš, je rekel v današnjem sv. evangeliju, da nekteri ne obrodé sadu. Odkod to, da je beseda Božja nerodovitna? Odkod to, da pri mnogih beseda Božja tako počel sad rodi?

Na to vprašanje hočem danes odgovoriti, in pravim: da beseda Božja pri mnogih zveličalnega sadu ne obrodi, pride odtod, da pri mnogih kristijanih gospodari

- 1) nejevera,
- 2) nestanovitnost in
- 3) prevelika skerb za časne reči.

Od teh treh reči hočem danes govoriti. Vi pa bodite pazljivi! Ti pa, Bog na višavah, blagoslovi z obilnim blagoslovom mene govornika in vas poslušajoče.

Razlaga.

1. Šel je sejavec sejat seme in ko je sejal, padlo ga je nekaj poleg pota na terdo zemljo, in bilo je pohojeno. Prašam vas, ali je moglo to seme kaliti, rasti in sad roditi? Ni moglo! Semenu, da kali, treba je perhke, rahle in dobro obdelane zemlje; treba je seme zagerniti z zemljo. Ali to seme je ostalo poverh zemlje, zemlja ni sprejela ga; zato so pohodili ga popotniki in pozobale tice izpod neba.

Isto tako, bratje in sestre po Jezusu, seje se mnogim seme besede Božje, seje pa zastonj; kajti oni nočejo sprejeti ga; kajti so kot terda, shojena in vterjena zemlja, na kterej seme ostane na poveršju, in zato ne obrodi zaželjenega sadu. Govori jim, kar ti je drago, nič ne koristi; nič ne pomaga; njih se ne prime noben nauk, njih se ne prime seme besede Božje. Govorite jim tudi v angeljskem jeziku, naznanujte jim Božjo voljo, kot Mozes, vsred bliska in groma, ali govorite jim kot ljubljene Gospodov, sv. Janez, z glasom milim in ljubeznjivim, z ustmi medenosladkimi, — nič ne koristi, teh terdovratnežev vendar le ne bodete spreobrnili, ne popravili! Oni so vdarjeni z grozno slepoto, in zato nočejo

verovati, nočejo sprejeti besede Božje. Taki zaslepljenci so bili judovski pisarji in farizeji. Oni tudi iz presvetih ust Jezusovih niso hoteli sprejeti besede Božje, in čeravno je tudi Jezus njim vpričo s čudeži poterdoval božji svoj nauk, oni vendar le niso verovali vanj. In ali more beseda Božja tam roditi sadú, kjer se ne sprejemlje, kjer se ne veruje? Bratje mili, na to mi ni treba odgovarjati, to morete tudi sami presoditi in spoznati. Kdor ne sprejemlje besede Božje v svoje serce, on odjemlje duši najgotovejši pripomoček, s katerim bi si mogel očistiti, poboljšati in posvetiti jo; kajti beseda Božja je hrana duši! Mora tedaj gladovati in pogubiti se tista duša, ktera noče uživati te hrane. Beseda Božja je kvas, pričetek in pomoč, da človek pobožno živi. Mora tedaj obdivjati, in le ternje in koprive roditi tisti človek, ki si s to sveto vnemo ne vnema duše za pobožno in bogoljubno življenje. Beseda Božja je človekov vodnik po stezi zemeljskega popotovanja. Mora tedaj zabloditi vsak, kdor ne sprejemlje besede Božje, naj ga ona vodi. Prava je in živa resnica, da, kjer se ne mara za besedo Božjo, da tam vrag širi svoje kraljestvo, da so tam vsakemu grehu na široko vrata odperete. No, pride pa čas, in tudi taki nejeverniki bodo spregledali, ali takrat bode že prepozno! Pride čas, pravi sv. oče Ambrož, „ko se bojo kesali zavoljo smeha, s katerim se sedaj posmehujejo besedam našim“. (Lib. 5. in Lucam 6.) Pride čas, in tisti Gospod, ki daje še tudi sedaj sejati seme svojega nebeškega nauka, poreče tim nevernikom, kakor beremo pri Jeremiju preroku: „Poslal sem vam svoje služabnike, preroke, od zgodnjega jutra, t. j. neprenehoma, pa jih niste poslušali, ne svojih ušes nagnili, da bi bili slišali.“ (Jer. 25, 4.) Niste hoteli sprejemati zdravega nauka, in odvernili ste od resnice ušesa svoje. Prezirali ste tiste, ktere sem k vam pošiljal, niste poslušali tistih, o katerih sem vam rekel, da jih poslušajte namesto mene. Nobenega sadu niste rodili, in zato vas hočem izkoreniniti kot drevo, ki ne donaša nobenega sadu. Tako, bratje premili, tako bo enkrat govoril Gospod takim terdovratnežem! Bog daj, da bi med nami ne bilo nikogar, ki bi zametal besedo Božjo! Jez upam in se veselim tega, dragi moji, ker vi verujete besedo Božjo, radi jo poslušate in sprejemljete v serce. Pa če tudi se veselim tega, ker vi, dragi moji, radi poslušate in radi sprejemljete besedo Božjo; vendar mi se pogostokrat razžalosti duša, kedar vidim, da niste v njej stanovitni. In ravno to je drugi vzrok, zakaj pri mnogih beseda Božja zaželjenega sadu ne obrodi, namreč nestanovitnost v besedi Božjej.

2. Šel je sejavce sejati seme; in ko je sejal, padlo ga je nekaj na kamenje, zato se ni moglo globoko vkoreniniti, in če tudi je berž kalilo, vendar je vsehnilo, ker ni imelo dovolj mokrote. Ono malo zemlje, s ktero je bil pokrit kamen, je dajalo samo kratek čas rahli bilki potrebno hrano. Morda je bilka vzrastla, morda tudi razcvetela se, ali dozorela ni: ker se ni mogla globoko

vkoreniniti, berž je vsahnila, ko je nastalo poletje, ko je pripekalo solnce, ker jej je pomanjkalo mokrote.

Tako, preljubi bratje in sestre v Jezusu, se godí tudi z besedo Božjo. Mnogi jo sprejmejo radostno; ker si je pa globoko ne vsadijo v serce, ne more se jim beseda Božja globoko vkoreniniti; in zato samo nekaj časa verujejo, in ob času skušnjave odpadejo. Zvenejo in vsahnejo kot bilka, ki nima globoke korenine, ne dovolj mokrote. Njih se sicer prime seme besede Božje, vname jih na vse dobro, in oni storé najboljše sklepe, ali žalibog! naj jih pa le kaj zvabi v greh, naj bi le morali kaj preterpeti za pravično reč, koj pozabijo na vse, in se zvernejo zopet v greh. Oni ne obrodé tedaj nobenega sadú, ker v njih ni stanovitnosti, ker se jim ni globoko v serce zakoreninilo seme besede Božje. Take in enake je gotovo pred očmi imel bogoljubni Tomaž Kempenčan, ko je z žalostnim srcem k Jezusu tako-le zdihoval: „Jezus, premili Gospod moj! mnogo je ljudi, ki bi se radi s teboj veselili; ali malo jih je, kateri bi hoteli s tebó žalovati. Mnogo jih hodi za tebó tje, kjer lomiš kruh; ali malo tje, kjer naj bi s tebó pili kelih grenkega terpljenja. Mnogo jih je, ki te ljubijo, dokler jih ne zadene kaj neprijetnega. Mnogo jih je, ki te hvalijo in častijo, dokler jih tolažiš in veseliš. Ali ko se jim Jezus skrije, hitro so žalostni in so potertega duha.“ (De imit. Christi Lib. 2. cap. 11.) Tako piše bogoljubni Tomaž Kempenčan. In kar je napisal ta z Božjim duhom navdihnjeni mož že več ko pred 400 leti o mnogih kristijanih svojega stoletja, to isto, dragi moji, more se reči o premnogih sedanjega časa. Ah, žalibog, tudi dan danes je temu taka! Tudi dan danes sprejemljejo mnogi besedo Božjo, ali niso v njej stanovitni. Oni so samo tako dolgo dobri in pobožni, dokler jih ne napade kaka skušnjava. Ko pa jih napade kaka skušnjava, in bi morali kaj preterpeti Bogu za ljubo, koj pozabijo na besedo Božjo, koj se izneverijo svojim dobrim obljubam, ter nobenega sadú ne obrodé. Na njih se izpolnujejo Jezusove besede: „Kedar pa vstane nadloga in preganjanje, koj se pohujšajo in odpadejo.“ (Mat. 13, 21.)

Bratje mili! pristopite sem bliže, pa mi poterdite, ali ni taka? Povej mi ti skopi, ali nisi se sramoval svojega greha ali nisi sklenil ogibati se ga, ko si slišal pridigarja, kako ti je zagrozil z besedo Božjo? Vdaril si se morda na persi in delal dobre sklepe, dokler ti je po ušesih zvonila Božja graja. Pa odšel si iz cerkve, in ko ti je oko zagledalo priljubljeno blago, pozabil si koj na vse, kar si bil obljubil malo prej. Pognalo je sicer v tvojem sercu seme besede Božje, ali žalibog, — vsehnilo je! Slišal si kristijan mili, besedo Božjo o poterpljenji, in sprejel si jo dragovoljno, ter odločil s krotkim in tihim duhom prenašati vse, naj te zadene hudo ktero koli. Ali žalibog, to je terpelo samo do tle, dokler te ni zadela kaka nesreča in nadloga: kajti kakor hitro si moral prenesti kaj neprijetnega in nasprotnega, koj si pozabil vse; kar si bil prej

sklenil. Kalilo je sicer v tvojem srcu seme besede Božje, ali žalibog — vsehnilo je! In kolikokrat smo se mi vsi, ki smo poslušali besedo Božjo na tem svetem mestu, s potertim srcem kesali svojih grehov, kolikrat smo se bili na persi in ginjenega serca vzdihovali: Bog, usmili se mene ubogega grešnika! Bog, ne spominjaj se mojega prešlega življenja! Bog, od sedaj hočem tebi služiti in vse življenje tebi posvečevati! Ali žalibog, komej pa smo prišli iz tega Božjega kraja, komaj smo se povernili domu, ko nas je napadla kaka skušnjava, — koj smo pozabili vsega, in zopet hiteli v stare grehe. Kalilo nam je sicer v srcu seme besede Božje, in nekaj časa dober sad rodilo, ali žalibog, ob času skušnjave je zvenilo, vsehnilo. In kaj nam donáša prida, da smo vzdihovali, kesali se in jokali, obetali in sklepali, ko pa nismo obstali v dobrem, ampak sprevergli se ob času skušnjave, ter se izneverili Bogu? Kaj nam donáša to prida, da smo v spovednici delali sv. obljube, katerih pa ne izpolnjujemo? Kaj nam koristijo tudi najboljši sklepi, če pa jih koj pozabimo? Kaj nam koristi z debelimi solzami prati grešne madeže, če se pa čez malo časa spet pogreznemo v ostudno blato starih grehov? Kaj nam koristi vse, če nismo stanovitni v dobrem; če vstanemo iz greha, da spet vanj pademo, če si ozdravimo dušo, da jo spet ranimo; če si jo čistimo, da jo sopet omadežujemo? Ali nismo kot oni človek, o katerem pripoveduje sv. pismo, da je prišel zidati stolp ali turn, položil dober temelj, pa ni mogel dozidati ga? In zato, bratje mili, ne čudite se temu, da ne kaže nad nami beseda Božja svoje zveličalne moči; ne čudite se temu, da Jezusovo evangelije obilnišega in boljšega sadu ne rodi pri nas! Žalibog, pogosto, ah pogostokrat povene in vsehne to nebeško seme! Povene in vsehne, ker se mnogim ne zakorenini globoko v serce, in to zato, ker jim manjka stanovitosti. Ali čas je še poslednje nekaj premišljevati, namreč tiste kristijane, ki zavoljo prevelike skerbi za časno premoženje ne obrodé zaželjenega sadu.

3. Šel je sejavec sejat seme; in ko je sejal, padlo ga je nekaj med ternje. Ternje je prerastlo mlado in nježno setev, in končno zadušilo jo. Pod tim semenom, veli sam nebeški učitelj, razumevajo se oni, ki sicer poslušajo besedo Božjo, ki jo v serce sprejemajo; ali zavoljo prevelike skerbi za časne reči se jim usuši v srcu seme besede Božje, in ne obrodi sadu. Oni ljubijo blago in čest, last in slast tega življenja, in za nje skerbé toliko, da se jim zaduši v srcu vsaka misel na Boga in sveto besedo njegovo. Ako bi oni zmerno in kolikor je prav skerbeli za časne stvari, in ako bi jim one ne bile prva in poglobitna reč vsega življenja, ne bi grešili kratko in malo ne. Kajti dovoljeno nam je, in tudi potreba je, skrbeti za časne stvari, samo ta skerb ne smé biti na škodo duhovnemu, večnemu življenju, na škodo neumerjočej duši. Ali žalibog! mnogi se tako zakopljejo v posvetne skerbi, ter s svojo dušo hrepené za časni blagor, da izženó iz serca vsako drugo misel,

vsako skerb za kaj boljšega in višega. Jezus je nekdaj posvaril Marto, rekoč: „Marta, Marta! skerbna si in si mnogo prizadevaš. Pa le eno je potrebno.“ (Luk. 10, 41—42.) Kristijani in bratje! Ali ne zaslužijo tudi mnogi med nami takovega svarila? Ali ne more tudi nam reči Jezus: Vi skerbite, preveč skerbite za ono, kar je časno in nestanovitno, pa ne marate za ono, kar vam je najboljše potreba, kar bi vas moglo osrečiti za večno. Ah, res je, žalibog! mi več skerbimo za prah in pepel, več za to umerljivo telo, kot pa za neumerljivo dušo. Kako nas v tem osramotuje izgled mnogih svetnikov in svetnic, ki niso iskali časnega blaga, niti so marali za-nj. Ali bi se mogel med nami kateri najti, ki bi tako malo obrajtoval časno premoženje, kakor sv. Paškal Bajlon? On, sin siromašnih starišev, je v svojej mladosti pasel ovce nekega bogatega gospodarja. Ta njegov gospodar je bil bogoljuben človek, in si je toliko priljubil Paškala, da je hotel posinoviti ga in zapustiti mu po smerti vse svoje premoženje. Ali sv. Paškal, hrepeneč edino za večnimi dobrotami, zbal se je, da bi ga časno premoženje ne zadrževalo delati za večno zveličanje. Zato ni hotel sprejeti te dobrote, ampak je šel v samostan. Mislil je namreč, da bo tako bolj podoben svojemu Zveličarju, ki ni zato prišel na svet, da bi njemu ljudje služili, ampak da bi on služil ljudem. O kako vse drugače je v tem naše življenje! Mi letamo noč in dan za premoženjem tega sveta, letamo za njim toliko skerbno, da nam še časa ne ostaja, le misliti na Boga. Ta žeja tako goni naše serce, da nam ni tako rekoč drugo na pameti, kakor to, kako da pridobimo čest in hvalo, kako da si pomnožimo veselje, in kako da si nagrabimo premoženja. Pa ako bi nam to tudi srečno šlo izpod rok, ter bi dosegli na svetu čest in slavo, ako bi si tudi vživljali posvetnega veselja in si nagrabili cele kupce blaga in premoženja, vendar ne bi bili brez skerbi. Vedno bi nas morale skerbi za časne reči, morale tim huje, čim bolje bi nam blago naraščalo ter čest in slava pred svetom. Mi smo kot tisti človek, o katerem se bere pri sv. Lukežu, da je bil bogat, in da je dobro rodilo mu polje. On bi se bil imel veseliti tega blagoslova Božjega, bil bi imel hvaliti gospoda Boga za obilne darove, in tim zvesteje služiti mu. Ali ne, on ni storil tega! On je še bolj skerbil, ter mislil in premišljeval, kaj in kam pojde z obilno svojo letino, in kako jo bo v denar spravil in si pridobil več dokička? Zato je djal: „Kaj bom storil, ker nimam, kamor bi svoje pridelke spravil?“ (Luk. 12, 17.) Tako, bratje premili, tudi dan danes vtonejo premnogi v prevelikih skerbeh zavoljo časnega premoženja, in zane-marjajo in pozabijo Boga, večnost in neumerljivo dušo. Ali more pri takih beseda Božja obroditi zaželenega sadu? Gotovo ne more! Zato piše že sv. Honorij: „Onega se ne prime beseda Božja, ki hrepeni po časnih rečeh.“ (S. D. 5. Pent.) Taka je, verni kristijani! Prevelike skerbi za časne reči, te so ono gosto ternje, ki človeku v

sercu zaduši seme besede Božje. Taki ljudje dohajajo s svojimi skerbmi v cerkev, š s srcem v časne skerbi pogreznjenim poslušajo besedo Božjo, pa se tudi s takim srcem vračajo iz cerkve na svoj dom. Pa če se jih tudi prime kako seme besede Božje, ono se jim žalibog koj vduši v sercu, ko se povernejo k prejšnjemu svojemu delu, k trgovini ali rokodelstvu. Ni tedaj čudo, da ne obrodi sadu. Ali more ternje roditi sladko grozdje? Ali morejo na kopini dozoreti sladke smokve? Nikdar ne! Kogar tlačijo in morijo prevelike skerbi za ta svet in časne dobrote, on misli samó na ono, kar mu svet obeta, kar ta svet daje. On se v vsem ravná po svojem pokvarjenem sercu, on malo mara za to, da bi bil pravičen, tem manj da bi bil usmiljen in darežljiv; on ne pozná ljubezni in pomilovanja, — — polni žepe, polni škrinje, to mu je vsa slast, vsa radost, in vse veselje!

K o n e c.

Slišali ste, kristijani premili, zakaj da beseda Božja pri mnogih ne obrodi dobrega sadu. Ni temu krivo seme besede Božje, ni ono krivo temu, da se pohodi, vsehne in zaduši. Na terdej cesti ne kali, na kamenju ne vzraste, in med ternjem se zaduši. Ako bi pa padlo v zemljo dobro, zemljo perhko, rahlo, zemljo dobro pripravljeno, rodilo bi gotovo stoteren sad. Ko bi namreč besedo Božjo ne samo pazno in zvesto poslušali, ampak jo tudi dragovoljno sprejeli, globoko si v serce vsadili, v sercu jo nosili, hranili, in to, kar se oznanuje, na-se in ne na druge obračali, in ako bi se ravnali po besedi Božjej, obrodila bi gotovo tudi nam obilnega sadu. Bodimo tedaj, bratje in sestre v Jezusu, bodimo dobra zemlja, zemlja taka, ktera stoteren sad rodi! Potem se bode tudi nad nami spolnilo, kar je rekel Jezus, premili naš Zveličar: „Blagor tistim, kateri Božjo besedo poslušajo, in jo ohranijo.“ (Luk. 11, 28.) Amen.

Za III. predpepelnično nedeljo ali Kvinkvagesimo.

„Nek slepec je sedel poleg pota,
in miščine prosil“. Luk. 18, 35.

V v o d.

Blagor njemu, kogar je Bog blagoslovil z nebeškim blagoslovom. Srečen tisti človek, ki ima vsega, kar mu je treba za vsakdanje življenje. On ne skuša britkosti, ktero večkrat izkuša sirota; njega ne tišči uboštvo in pomanjkanje, ki tišči človeka siromaka;

njega ne morijo skerbi, ktere morijo ubogega siromaka. Tak srečen človek se, kaj pa da, more veseliti svojega življenja, in mirno in zadovoljno uživati darove, ktere mu je darovala darežljiva roka Božja. Blagor tistemu, pravim zopet, komur veselo cvete posemeljska sreča, kogar ne nadleguje siromaštvo. Bratje dragi, hudo je biti siromak! Njega zadevajo vsakoverstne nadloge in neprijetnosti. In zato je tudi modri Salomon prosil Boga, naj ga obvaruje siromaštva. Vsak človek se boji siromaštva, nihče si ga ne želi. Nekteri pa, naj se ga brani kakor hoče, vendar ne more ubraniti se mu: ne uide mu, če je to volja Božja. Tako se tudi ni obvaroval siromaštva ta človek, ktereга nam predstavlja današnje sv. evangelije. Slepa sirota je sedel poleg pota in prosil. Ah, ta nesrečnik je bil omilovanja vreden! Kajti siromak je moral sedeti poleg pota, in prositi mimogredoče, da mu kdo podeli kak darček. Siromaštvo! kako si britko, ti ljudem bridke solze siliš v oči! To vi ubogi in sirote, vi siromašni bratje dobro veste, to vi skušate, ah nesrečni, britko to vi skušate! Kako vas navadno svet čez rame gleda in imeva za izmet ljudski, kako pogostokrat vas zasramuje in tlači ošabni in nevsmiljeni bogatin! Redko kje na svetu imajo za vas pravice, še manj pa vsmiljenja! Toda, če niste sami krivi, da ste ubogi siromaki, ako vam je to Bog poslal: ne mislite, da ste presilno nesrečni, saj veste, da Bog vse po očetovsko vodi, vodi tako, kakor je za nas ljudi najbolje. Z današnjim svojim govorom namerjam vas vtolažiti in razveseliti. Prepričati vas hočem, da siromaštvo ni brez vsake tolažbe in veselja. Poslušaj me tedaj ti nesrečna in uboga sirota, poslušajte me vi ubogi bratje in sestre! Razložiti vam hočem:

Kako in s čim se morete tolažiti v siromaštvu?

Oče nebeški! pomagaj mi s pomočjo sv. Duha, in nadari mi jezik s sveto zgovornostjo, in daj, da moj govor najde pripravnih sere, da jih prosveti, okrepi in razveseli!

Razlaga.

1) Siromaštvo je gotovo velika nesreča, ali vendar ni naj večja nesreča.

To nam priča slepec v današnjem sv. evangeliju, priča nam jasno, da je še več hudega na svetu, kakor je siromaštvo. Dogodilo se je, ko je Jezus se bližal Jerihi, da je sedel poleg pota slepec in prosil. Kdo ja, da ne bi pomiloval ga? Nesrečni je moral sedeti na očitnej cesti in čakati, da mu kdo mimogredočih podeli kak majhen darek. Nu, če je pa tudi terlo ga siromaštvo, bilo je vendar nekaj drugega, kar mu je mnogo večih britkost narejalo, in ga še bolj tlačilo. Zato ni zavoljo siromaštva tožil Jezusu, ampak zavoljo neke druge, mnogo večje nesreče. Povej ti sam ubogi berač, povej nam, ktera nadloga te je naj huje morila? O, dozdeva

se mi, da ga sedaj še slišim, kako vzdihuje! Ah, za me na svetu ni nobenega veselja, ker sedim v tmini, ter ne gledam belega dne. Meni zastonj sije rumeno solnce in blede mesec na nebeškejši širjavi; meni zastonj zelené livade in gozdi, zastonj cveté rožice in drevesa, ah, jaz sirota ne vidim ničesar! Tako je, bratje mili, po priliki vzdihoval slepec. In da mu je huje djalo to, da je bil slep, kakor to, da je bil siromaščen, vidimo iz tega, ker ni prosil Jezusa, da ga reši siromaštva, ampak prosil ga je, naj mu pogled dodeli. „Gospod, da vidim!“ tako je zaklical, ko ga je prašal Jezus, kaj hoče, da mu stori. Potolažite se tedaj vi, ki nosite siromašno palico, potolažite se s tim, da siromaštvo ni največje hudo. Ah, na svetu je dovolj še večih nesreč in hujših nadlog! Ali ni tisti, ki ne gleda belega dné in žarkega solnca, veliko nesrečniši, kakor ste vi? Ali bi morda hoteli dati svoje zdravje, zdrave svoje ude in močno telo za vse zlato in srebro tega sveta? Ali ne bi, kakor bogatin, dal vse svoje premoženje, ko bi si mogel ž njim kupiti zgubljenega zdravja? Kdo bi med vami, če je še tako siromaščen, hotel dati za denarje, če tudi za drage denarje, dati mir svoje duše? Kdo bi hotel zamenjati sladki mir svojega serca s težkim nepokojem, ki pogostokrat vznemiruje in mori bogatino nepokojno dušo? In zato, siromašni bratje, niste ne naj nesrečniši, dokler ste zdravi, ter vam mirno serce v persih bije. Tarejo vas, to je gotovo, tarejo vas mnoge nesreče in neprijetnosti, ali Bog vas vendarle ni zabil, kajti podelil vam je mnogega drugega dobrega, česar se morete veseliti. Bratje mili, vi se morete tolažiti s tim,

2) da moréte kot bogatini, morda še mnogo bolje, kakor oni, služiti Bogu, in si služiti mnogo večih zaslug za nebesa.

Poslušajte to-le dogodbo. Jezus je nekdam sedel v Jeruzalemskem tempeljnu, nasproti puščici in gledal, kako so ljudje metali denarje v puščico. Dohajali so bogatini in dajali veliko; prišla je tudi neka siromašna vdova, in spustila v puščico dva beliča. Pa glej, Jezus je poklical svoje učence in rekel: „Resnično vam povem, da ta uboga vdova je še več vánjo vergla, kakor vsi, kateri so v puščico metali. Zakaj vsi so od tega vánjo vergli, česar so obilno imeli, ta pa je iz svojega uboštva vánjo vergla vse, kar je imela, ves svoj živéz.“ (Mark. 12, 43, 44.) Glejte, bratje mili! tudi siromak si mora zaslužiti velikih zaslug, in prikupiti se gospod Bogu.

Nadalje se siromaku ponuja lepa priložnost, kazati veliko prelepih čednost, in mnogega greha se varovati; kajti v kateri šoli bi se mogel človek bolje naučiti ponižnosti, poterpežljivosti, zaupanja in vdanosti v voljo Božjo, kakor v šoli siromaštva? „Siromaštvo je mati čednosti.“ V kateri drugej šoli, prašam vas nadalje, more človek ložej se obvarovati različnih grehov, kakor v šoli siromaštva? Ako človeka siromaštvo kedaj pa kedaj zapelje v greh, — da morebiti godernja, da je nevošljiv, da goljufuje, da krade, — vendar

še v večje grehe ga zapeljuje bogastvo. Bagastvo je že marsikteremu zmešalo možgane, da je postal prevzet in ošaben. Zato tudi pravi sv. pismo: „Ako boš obogatel, ne boš brez greha.“ (Sir. 11, 10.) In to se je splošilo na onem bogatinu, o katerem pripoveduje sv. pismo, da se je oblačil z baršunom in svilo, ter se gostil vsak dan lepo in bogato. On ni pokusil nikdar kaj hudega, in zato ni vedel, kake nadloge mora pogostokrat trpeti človek siromak. Zato mu je tudi oterpnilo serce, oterpnilo tako zelo, da še tistih drobtin, ki so mu padale raz mize, ni dal ubogemu beraču, ki je stal pred njegovimi vratmi. Ne rečem, da so taki vsi bogatini. Tudi Abraham je bil bogat, David bogat, sv. Ljudmila bogata in sv. Václav bogat, pa vendar so vsi ti bili tudi usmiljeni, in Bogu ljubi. Težko pa je vendar odstraniti vse zanjke, ki so bogatinom nastavljene. To poudarja tudi sv. Janez Krizostom, rekoč: „Akoravno tudi ni hudiča, niti nikogar, ki bi nas skušal, vendar je pa brezštevila potov, ki vodijo v pekel tiste, ki ljubijo pozemeljsko blago!“ (Hom. 7. in Acta.) In ali ne terdi ravno tega tudi sam Jezus naš božji učnik? Sam on pravi: „In spet vam povem: Ložej pojde kamela skozi šivankino uho, kakor bogatin v Božje kraljestvo.“ (Mat. 19, 24.) Tako je, bratje mili! človek čim več imá, tim več si želi; in da si pomnoži svoj imetek, posluži se pogosto tudi nedopuščenih in grešnih potov. Bogatinovo serce je tam, kjer mu je blago; on se pogostokrat odverne od Boga in pade v hudičeve zanjke. S tim se tolažite vsi, ki živite v siromaštvu, tolažite se, kakor se je tolažil sv. Frančišek Saleski. Ta je bil sin bogatih starišev, pa je siromak postal, je osiromašil iz ljubezni do Boga in bližnjega, ter navadno tako rekel: „Jaz sem s svojim siromaštvom prav zadovoljen, in dobro je záme, ker sem siromašen; kajti bogastvo je brezštevila ljudi porinilo v siromaštvo.“ Tako se, pravim, tolažite ubogi in siromaki, in kedar vas pomanjkanje tare, pomislite, da je to Božja volja, in da je tako bolje za vas, kakor da bi vas Bog obsul z blagom in bogastvom.

3) Na dalje tolažite in veselite se tudi s tim, da ste Bogu ljubi, in zelo ljubi. Ljudje le malo ali celo nič ne porajta siromaka; ali to je drugače, vse drugače pred Bogom. Bog ljubi siroto, ter s posebnim dopadanjem gleda jo iz nebes. Povejte mi, verne duše kerščanske! komu je Bog naj prej naznanil rojstvo edinorojenega svojega Sina? Morda cesarju Avgustu? Ali morda namestniku njegovemu Cirinu? Ali bogatim Jeruzalemcem? Ne, ne! To je naznanil naj prej siromašnim pastirjem, ki so okoli Betlehema čuvali črede. In kje se je rodil, in od koga se je rodil večni Sin živega Boga? Ko so pastirji slišali, da se jim je rodil Zveličar, šli so iskat ga. Pojdimo tudi mi z njimi, in preglejmo prekrasno in prelepo palačo novorojenega kralja, kralja vseh kraljev, in gospodarja nebes in zemlje. Kralji tega sveta zidajo si dvorove in poslopja iz marmora, polne zlata in srebra, — o kako nek mora biti krasna

tista dvorana, katero si je izbral kralj vseh kraljev! Ali glej čudo! Bratje! ne iščite Sina Božjega po dvoranih in poslopjih, v svitlobi in lepoti, ampak poiščite ga v bornem hlevcu. Sin Božji je hotel biti siromašen in vam v vsem enak, in zato si ni izbral za mater nobene kraljice, niti mogočne gospé, ampak ubogo siromašno devico. Njemu je toliko drago bilo siromaštvo, da se ni rodil v hiši, kjer ljudje stanujejo, ampak rodil se je zunaj mesta v hlevcu, kjer črna živina počiva. Jezus, da bi pokazal, kako drage so mu sirote in kako vas ljubi, je svojevoljno postal vam enak; on se je v siromaštvu rodil, v siromaštvu živel, v siromaštvu tudi umrl. „Lesice imajo jame“, rekel je Jezus „in ptice nebeske gnjezda; Sin človekov pa nima, kamor bi glavo naslonil.“ (Mat. 8, 20.) Povejte mi, kakošne ljudi si je Jezus izbral za učence, za naj ljubše svoje prijatelje? Komu je izročil vso oblast, katero je imel od Očeta? Koga je poslal po vsem svetu oznanovat sv. evangelije? Priproste in siromašne ribiče in rokodelce, — ž njimi se je sprijatelil, nje si priljubil, nje postavil za učnike vsem narodom, pa njim tudi rekel, ko je poslal jih po svetu: „Ne imejte ne zlata, ne srebra, ne denarjev v svojih paséh.“ (Mat. 10, 9.) Povejte mi, komu je vedno in pri vsakej priložnosti posebno pokazoval svojo ljubezen? S kakošnimi ljudmi je naj raje živel in se pečal? Ali ne s siromašnimi, o katerih je posebno rekel, da se njim oznanjuje evangelije? Ali ni tedaj tako jasno pokazal in poterdil, da ljubi siromake, in da so mu posebno mili in dragi? In s tim se tolažite in veselite vsi, ki živite v siromaštvu, tolažite se, če tudi vas svet ne ceni in vas prezira, da vas ceni in ljubi le On, ki je gospodar vsemu svetu. Vas ljubi Bog, in ravno zato, ker vas ljubi,

4) pripravljva vam obilno plačilo v nebesih, kjer vam bode vse stotero povernil.

Glejte, bratje mili, tudi zavoljo tega, in posebno zavoljo tega ne smete v siromaštvu obupati. Res je, da vam tel. ~~je~~ ~~prista~~ ~~sv.~~ bitko in žalostno. Verjamem vam, da vas boli duša, ko vidite, kako predobri Oče nebeski pregrinja dan na dan svojo mizo vesoljnemu stvarjenju, ter vrano hrani in orla pod milim nebom, le samo vi imate prazne roke, terpite gladú in mraza — tudi nič nimate, da bi se drugi dan preživili z ženo in z otroci, in si pokrili nago svoje telo. Ah! ne čudim se vašej žalosti; ne čudim se, da zdihujete, ko vidite, da se vam ubogi otroci tresejo od mraza in mirajo od gladú; ko čujete, da kričé, za kruh prosijo, vi nesrečni ga pa nimate, da bi jim ga dali. Ah, kako da bi vam to ne vbadalo v serce, ko vidite, da tudi divje zverine nosijo hrano svojim mladim, samo vi pa nimate kaj dati svojim ljubim in dragim otrokom. Pa če tudi je žalostno vse to, bratje ljubi, vendar le ne obupajte. Tudi sedaj še živi v nebesih predobri vaš Oče, in on vam nikdar ne bode naložil kaj takega, kar ne bi mogli prenašati. Recite raje sami sebi, kar je rekel Tobija svojemu sinu: „Ubogo sicer živimo,

pa veliko dobrega bomo imeli, ako se bomo Boga bali.“ (Tob. 4, 23.) Gotovo, tudi vam bode koristno in dobro, ako se bode te Boga bali. Dobro in koristno bode za vas, ako si roke obvarujete čiste krivičnega premoženja, ako se obvarujete greha, da ne mermrate, lenobe ne pasete in ako ne bode te po strani in pisano gledali onih, ki imajo več, kakor vi. Dobro in koristno bode za vas, pravim še enkrat, ako bode te iskali naj prej kraljestva Božjega in njegove pravice; kajti vse ostalo vam bode priverženo, prejeli bote obilno plačilo v nebesih. Sám Jezus pravi: „In slehern, kateri zapusti hišo, ali brate ali sestre, ali očeta ali mater, ali ženo ali otroke, ali njive zavoljo mojega imena, bo stoterno prejel, in večno življenje dosegel. Veliko pa jih bo poslednjih, ki so prvi, in prvih, ki so poslednji.“ (Mat. 19, 29—30.) Dobri Bog, kako je sladka ta obljuba! Siromaki bodejo tedaj dobili stokrat več in prejeli večno življenje, to obeta resnični in zvesti Gospod; s preobilnim plačilom vas bode poplačal, ako siromaštvo sterpljivo prenašate. Sirota, koliko plačilo te čaka! Potolažite se tedaj vi, ki se borite s siromaštvom, potolažite se s tim in se razveselite, ker bode te stokrat več prejeli in dosegli večno življenje. Tako je stokrat več prejel oni berač, ki je ležal pred bogatinovimi vratmi, ter pri njem ni našel usmiljenja; kajti ko je umerl, pravi Zveličar, odnesli so ga angeli v Abrahamovo naročje. In sv. oča Avguštin dostavlja: „Tako je morda tudi tebe postavil Bog v siromaštvo, da terpiš malo časa, potem pa dosežeš večno življenje.“ (Serm. 7. de temp.) Ako je taka, ne žaluj in ne toži nihče. In da je temu gotovo tako, to je, da si moremo s siromaštvom kupiti kraljestvo nebeško, ter mnogo ložej, kakor z bogastvom priti v nebesa, to nam priča tudi sv. oče Bernard. On piše tako-le: „Siromaštvo je kakor kaka velika perutnica, s katero človek berzo leti v kraljestvo nebeško.“ (Serm. 4. de Advent. Dom.) Gori tedaj, gori povzdignite oko svoje, vi siromaki! bratje! pogledjte gori k nebesom, kedar vas napade kaka nevarnost. Tam gori vam je pripravil Oče nebeški obilno plačilo, tam gori vam bode stotero poplačal. Naj bi bil tedaj vaš stan tu na zemlji še tako terd in žalosten, če bi bili še tako siromašni, vendar bode te enkrat obogateli, neizmerno obogateli. Za kratko žalost prejmete večno radost, in za siromaštvo neizmerno bogastvo, bogastvo večje, kakor je vse blago tega sveta.

Taka je, dragi moji! vi bode te prejeli preobilno — neizmerno plačilo, samo ako ste stanovitni, poterpežljivi in pobožni, ako zvesti in pokorni ostanete Bogu in njegovim zapovedim.

Sklep.

S tim se tolažite in razveselujte vsi, ki tu na zemlji terpite siromaštvo. Potolažite se in veselite se s tim, ker siromaštvo ni naj večja nesreča na svetu, ker tudi v siromaštvu morete služiti

gospod Bogu, ker ste tudi vi Bogu ljubi in dragi, in ker je Bog tudi vam pripravil obilno plačilo v nebesih, kjer bode vam vse stotero povernil. S tim se potolažite, s tim razveselujte, bratje mili! Če vas pa napade kaka nejevolja, da hočete tožiti in mermrati, pomislite, da se še ni vsušil studenec milosti Božje, da vam je Bog tudi še sedaj predobri oče. Kedar hoče, da vi kaj tu terpite, da to le hoče zavoljo tega, ker vam je to k vaši sreči in k vašemu zveličanju. Napočil bode gotovo dan, ko bode vse poplačano, ter bode vsak zvesti služabnik prejel zasluženno plačilo. In tedaj poreče večni, pravični sodnik vsakemu vernemu služabniku: „Prav, dobri in zvesti hlapec! ker si bil v malem zvest, te bom čez veliko postavil, pojdi v veselje svojega Gospoda“. (Mat. 25, 23.) Amen.

Za I. postno nedeljo.

„In ko se je štirideset dni in štirideset noči postil, bil je potem lačen. Mat. 4, 2.

V v o d.

Že smo zopet doživeli tisti sveti čas, ki je posebno za to odrešen, da se spominjamo prebritkega terpljenja in smerti gospoda našega Jezusa Kristusa. Pojdite tedaj, kristjani premili, pojdite za meno v tisto puščavo, kamor je sv. Duh odpeljal našega Zveličarja; vstopite se tje v duhu, v tisto samotno, pusto okolico, kjer ni bilo žive duše, kjer so stanovale samo divje zverine. Tam je celih štirideset dni in noči preživel premili naš Zveličar, tam se je pripravljaj na delo, ki ga je čakalo, na delo našega odrešenja, tam je molil, tam postil se, tako postil, da je naposled lačen postal.

V spomin tega ostrega posta gospoda našega Jezusa Kristusa je ustanovila sv. mati cerkev sveti štiridesetdanski post, in zapoveduje vsem pravovernikom, naj se postijo ta sveti čas po izgledu Gospoda in Učenika svojega. To zapoved so v prejšnji dobi radovaljno in vestno spolnovali pravoverni kristjani. Ta postna postava je bila nekdanj veliko ostrejša, kakor je sedaj, pa vendar niso tožili, kakor tožijo sedanji kristjanje, da jim je post težka in zoperna reč. Vedeli so namreč, da, ako ne bi krotili svojega mesa, ne bili bi pravi Jezusovi učenci; vedeli so oni, kdor želi biti Jezusov, da mora nasledovati Jezusa. Ali žalibog! kam je prišla ta gorečnost! Kje so tisti, ki bi hoteli z Jezusom se veseliti, pa tudi terpeti? Vsak bi rad jedel z Jezusom velikonočno jaguje, pa nihče se noče z njim postiti!

Kristjani in bratje! mnogi v današnjem času malo porajta na to zapoved, na sv. post, mnogo in premnogo pa jih je, ki zasme-

hujejo post, ter zelo pogostokrat prelomljajo to zapoved, ker mislijo, da to še greh ni. Ali zelo se goljufajo taki! Zavoljo tega hočem danes govoriti o postu. Razložiti vam hočem, da je postna zapoved sveta in blagovita zapoved. Da se tega prepričamo, hočem premišljevati:

1. Odkod je postna postava, in

2. Čemu je postna postava.

Daj, Oče nebeški! da bi moje besede padle na dobro in rodovitno zemljo; in da bi se zmanjšalo število onih, ki imajo post za reč nepotrebno in ga pogostokrat prelomljajo. No pred, preden vam nadalje pregovorim, prosite, bratje mili, na tihem za me, da me Bog podpira!

I. del.

Ni treba mi razlagati vam, kaj je post. Znano vam je vsem, da človek se posti, ali če se zderžuje mesnih jedi, ali pa če uživa manj jedi, kakor navadno. No morda pa tega ne veste, odkod je post in postna postava?

Sveta mati katoliška cerkev je dala zapoved: „Posti se štiridesetdanski post, kvaterne in druge postne dni, v petkih in sobotah pa se zderži mesnih jedi.“ Že to samo bi nas imelo naganjati, da spolnujemo to zapoved. Ali ni cerkev vaša ljubeznjiva mati, skerbna mati za zveličanje vaših duš; mati, ktero je namesto sebe zapustil Jezus, Gospod naš! Ali ni tudi on zapovedal njo poslušati? Ali ni rekel, da je kot nevernik in očiten grešnik, kdor je ne posluša? Ona je, kakor sv. Duh uči, steber in temelj vsej resnici, — po njenih ustih govori nam Bog sam. Kdor je tedaj pravi kristjan, pravi katoličan, njemu je beseda cerkvena kot beseda Jezusova; on je prepričan, da je post že zavoljo tega, ker ga je naložila sv. katoliška cerkev, sveta in blagovita zapoved.

Pa poglejmo še dalje, bratje mili! Odprimo sv. pismo, pa poslušajmo, kaj nam ono veli. Kakor beremo v tretjih Mozesovih bukvah, sam Bog je naložil vsemu Izraelskemu narodu, naj se ves narod posti vsako leto; k temu nam še priča sv. pismo, da so se pogostokrat postili vsi tisti, ki so bili polni pobožnega sv. duha. Kaj ne veste, da se je postil Mojzes, da se je postil prerok Elija, da se je postil Tobija, da se je postil David? In zakaj si ti, prerok Jona! opominjal Ninivljane, in ti prerok Joel ves Izraelski narod, naj se posti? Vas je podučil sveti Duh, da človek zamore s postom Boga k vsmiljenji geniti, in zadostiti mu za svoje grehe! In zato je rekel sam angelj Rafael staremu Tobiju, da je post dobro in bogoljubno delo. Tako, dragi moji, govori o postu sv. pismo starega zakona.

Sedaj odprimo bukve novega zakona, in pristopimo koj k pre-milemu gospodu in učeniku svojemu Jezusu Kristusu, pristopimo k

presvetej glavi, pa glejmo, kaj je on mislil o postu, in kako se obnašal zastran posta? Jezus, gospod naš, kakor ste slišali v današnjem sv. evangeliju, se je postil štirideset dni in štirideset noči, postil tako, da je naposled lačen postal, kar je sam delal, za to je vedel, da bojo delali tudi pravoverniki; in zato je tudi prerokoval, da bodo prišli dni, in takrat se bodo postili tudi njegovi učenci. Bog na višavah! ali se je spolnilo to tvoje prerokovanje? Na mnogih, žalibog, na premnogih se ni spolnilo! Ali na tistih, ki so tvoji, in hočejo biti in ostati tvoji učenci, na njih se je spolnilo; koj s početka so se postili učenci Gospodovi, in se postijo tudi dan danes vsi, ki so njegovi. Že sv. apostelni so se postili vsikdar, kedar koli so pričeli kakošno imenitno delo. Oni so se postili, ko so apostolske službi posvetili Pavla in Barnaba, pa tudi druge so opominjali, naj se postijo. Tako sv. Pavel apostel v listu na Korinčane opominja vse, „naj se v vseh rečeh skazujemo Božje služabnike v nadlogah, — v čuvanju, v postu.“ (II. Kor. 6, 4—5.) Sv. Pavel apostelj! takrat nisi govoril stenam, ampak na dobro in rodovitno zemljo so padle tvoje besede; kajti kakor si sam terpinčil svoje telo in pokoril ga duhu: tako so takrat tudi pravoverniki po tvojem izgledu bdeli, se postili in tako berzdali svoje meso. Ali sedaj pa nočejo poslušati tvojega glasu; sedaj že tvoj izgled, pa kaj pravim tvoj izgled? da! niti izgled samega sina Božjega nima več veljave in moči, ni jih takih, ki bi se ravnali po teh svetih izgledih! Sedaj se daje telesu, kar mu je ugodno in po volji, daje gerlu, kar mu diši, če bi tudi zato stradala in gladovala duša. Kaj zato? da je le telesu prijetno in dobro!

O vi razvajeni in sužnji poživiljevega mesa! dal bi Bog, da bi spoznali svojo grešno mlačnost in mehkužnost! Glej! postil se je Jezus, gospod vaš, postili so se njegovi sveti aposteljni in učenci, in eden izmed njih vzlasti nas opominja, naj s postom spričujemo, da smo sinovi Božji. Post tedaj ni, kakor vi mislite, kaka izmišljena malenkost in novotarija, ampak je sveta Božja zapoved. Ali vse zastonj! Zastonj kliče cerkev; Otroci! premagujte svoje meso, spolnujte postno zapoved, zderžujte se o zapovedanih dneh mesnih jedi; ali vi nočete poslušati njenega glasu, vi hočete biti ajdje in očitni grešniki raje, kakor njeni živi udje, kakor njeni ubogljivi otroci. Sv. apostel Pavel kliče: „Kazimo, da smo služabniki Božji s tim, da smo poterpežljivi v nadlogah, da čuvamo in se postimo?“ Pa tudi njegov glas vam ne prodira do serca, njegove besede so bob ob steno. Sam Jezus, včlovečeni sin Božji, kliče: Sini moji! jaz sem se za vas postil štirideset dni in štirideset noči, jaz sem za vas toliko preterpel. — ali žalibog tudi njegov presveti glas ne more predreti vam do serca! Tako je, premili Jezus, gospod naš, je vse za nas storil, vse za nas preterpel; mi pa nočemo, kaj preterpeti njemu za ljubo.

Kake izgovore, pretreze in ovinke ljudje najdejo, da ne bi spolnovali te cerkvene zapovedi! Marsikdo pravi: jaz bi se rad postil, ali se ne morem. O reci rajše: Nočem; ne manjka ti moči, ampak volje. Imaš dovolj moči za to ali uno, od česar pričakuješ kakega dobička. Ali kedar te vleče meso na kake veselice in dobrevolje, tedaj pa ne tožiš, da si slab in bolen. Ali, kedar bi imel kaj preterpeti za Jezusa, za nebesa, takrat koj oslabiš in onemoreš in koj praviš: Jaz ne morem. Ali ni to grešna mehkužnost in razvajenost? Ih zato, v Jezusu zbrani, ne poslušajte tistih in ne pajdašite se s tistimi, katerim je post nepovoljen in neprijeten gost; ampak imejte vedno pred očmi, da je sveta mati cerkev dala to zapoved, da se naslanja post na Božje besede, na izgled našega gospoda, in na izgled njegovih svetih aposteljnov; in zato je sveta zapoved. Ali post je sveta zapoved ne samo zato, ker se naslanja na tako sveto podlago, ampak tudi zavoljo cilj in konca, ki ga post ima. Zategavoljo hočemo še premišljevati, čemu da je post.

II. del.

Čemu se postimo, ali kakšen cilj in konec ima postna zapoved, ali kaj namerava doseči sveta mati cerkev s to svojo zapovedjo? Bratje ljubi! ta njena zapoved meri na to, da se naučimo krotiti in berzdati spačeno naše meso, da postanemo pripravi za molitev in pobožno premišljevanje, in da laže zamoremo opravljati dela usmiljenja. Svet tedaj in blagovit je ta cilj in konec!

1. Kdor hoče, da bode brumen in bogaboječ, treba je, da kroti vse svoje želje, treba je, da zná sam sebi gospodovati, treba je, da more sam sebi odreči to, kar mu je najljubše, ako bi ga to utegnilo zapeljati v hudo. Zato hoče tudi Jezus, gospod naš, da oni sami sebe zatajé, ki želé priti za njim v nebesa, da zadenejo svoj križ, ter hodijo za njim. Ali je mogoče napredovati v zatajevanju samega sebe, ako se ne vadimo? No, s postom pa se moremo vaditi v zatajevanju samega sebe. Jestí in vživati mika vsacega človeka; kdor se toraj vadi to željo po jedi krotiti in pri jedi si kaj pritergovati, — to željo, bode gotovo mogel berzdati in premagovati tudi druge telesne želje, ter gospodovati sam sebi. Da je temu tako, tebe sv. Pavel, kličem za pričo. Ti sam nam povej, kaj si storil, da ne bi bil pogubljen? Ali nisi terl svojega mesa in pokoril ga duhu? No s čim si terl svoje telo in pokoril ga duhu? Na to vprašanje nam odgovarja sv. apostelj v listu, ktereга je pisal Korinčanom, iz ktereга smo danes brali nekoliko besedi. On je bdel, se postil in tako terl svoje telo. Ravno tako so ravnali tudi drugi prijatelji Božji. Kar jih je kedaj živelo na zemlji, vsi so si prizadevali, da se postijo in tako krotijo svoje spačeno meso. Nekteri so šli v puščave, kjer ves čas svojega življenja niso drugega uživali, kakor zelišča in korenine. Sram nas bodi, nas razvajence! Nam je težko postiti se en dan, dva dni.

Nam je težko samo en ali dva dni v tednu zderžati se mesnih jedi. Nam je to težko, in koj tožimo, ko bi si imeli malo pritergati. Ja ljubi moji! ne znamo krotiti želje po jedi. Ali je toraj čuda, da tudi še ne znamo premagovati drugih telesnih poželjivosti, in tudi ne tistih, ktere je preklel Bog večni s prekletstvom? Kdor si ne more premagati želje za jedjo, on gotovo ne bo mogel vpirati se tudi drugim poželjivostim in strastim. Mislite li, da sem preveč rekel, ali pa da ne govorim resnice? No, pogledjte le tiste, ki ne spolnujejo postne zapovedi, ali morejo premagovati druge grešne poželjenja? Ali ljubijo oni ponižnost, krotkost, čistost? Ne ljubijo teh čednost pa jih tudi ne morejo ljubiti. Oni se ne postijo in ne vadijo se s postom krotiti si telesa, zato ne morejo gospodovati črez svoje grešno poželjenje. To bi pa bilo vse drugače, ko bi hoteli postiti se. Post brani, da mesno poželjenje človeku ne more tako močno naganjati in mu pomaga, krotiti telesa in grešne želje. Sv. oče Avguštín pravi: „Post pokorja mesó, ga podverže duhu, razganja meglo strasti in pogaša ogenj grešnega poželjenja.“ (Serm. de jejun). Ako bi, pravim, hoteli postiti se, poterdilo bi se na njih, kako resnične da so besede, in kmalo bi se vsi spremenili; naučili bi se namreč premagovati sami sebe, ter bi gospodovali svojemu grešnemu mesu. Ker pa sveta mati cerkev s svojo zapovedjo zastran posta ravno to želi doseči, namreč; da se urimo krotiti telesne poželjivosti, — sodite sami, bratje mili, ali ni sveta in blagovita ta njena zapoved, ker ima tako svet in blagovit cilj in konec? S postom hoče sv. mati cerkev doseči tudi to,

2. da bomo bolj sposobni in bolj pripraviši za vsako dobro delo, posebno pa za molitev in pobožno premišljevanje. To se neverjetno zdi tistim ki niso navdihnjeni z Jezusovim duhom, ki tega nikdar niso sami skusili. Pa ni drugače! Post je, in ostane imeniten pripomoček, da si vterdimo in povišamo svojo pobožnost. O da bi mogli tu govoriti vsi, ki v cerkvenem duhu spolnujete to zapoved! Povejte nam vi, ki spolnujete to zapoved, ali ne postajate vse boljši in boljši? ali ne prihajate bolj sposobni in spretni za vsako dobro delo, posebno pa za pobožnost in molitev? Povejte nam, ali ne ohranjuje post zdrave duše v zdravem telesu? Poterdite nam, ali ne služite Bogu tim voljnejše in rajše, čim manje vas teži in overa vaše telo? Povejte nam, ali ni to res, da čim manj teži dušo našo telesni jarm, tim lažejše se more vzdigovati na perotih serčne molitve in pobožnega premišljevanja gori k Bogu, k stvarniku svojemu? Ni drugače, bratje mili! kakor ladija, ki ni preobložena z robo, hitreje in lažje plava po morju: tako tudi duh človeški, ako se ne preobloži z jedjo in pijačo, more lažje se vzdigovati gori v svete nebese. Zato pravi tudi oče Avguštín: „Če hočeš, da ti molitev poletí gori v nebese, narejaj jej habe miloščinje in posta.“ (In Psalm. 42.) In sv. Leo dodaja, „da je post vedno bil in ostane hrana in pomoč pobožnega življenja.“ (Serm. 2. de jejun.)

Glejte, bratje mili to namerja doseči naša sveta mati cerkev katoliška s to zapovedjo; ona hoče, da se nam s postom duša očisti, pamet povzdigne k Bogu, telo podvrže duhu, serce pa kesá in spokori. Ali ni to svet in blagovit cilj in konec, ali toraj ni postna zapoved sveta in blagovita zapoved?

3. Povejte mi, ljubi moji! ali ni dobro delo, če svojemu bližnjemu storimo kaj dobrega, če svojemu bratu pomoremo v potrebi, in mu omanjšamo pomanjkanje, ali ga potolažimo? Pogledj! tudi ta cilj in konec ima sveta mati cerkev pred očmi, ko nam naklada da se postimo. Ona namreč hoče, da dajemo siromašnim svojim bratom, kar si od ust pritergamo, kar si prigospodarimo s postom. O kako je to svet in blagovit cilj in konec! Kličem spet in spet: Ti se postiš, mili brat, da pomoreš, nasititi se drugemu. Ali ni tudi med nami dosti takih, ki gladujejo, ko imaš ti vsega obilno dovolj? Kako marsikteri bolnik in betežnik zdihuje v samotnej sobici, ter težko čaka, da se ga kdo usmili; ubožček nima nič, da bi si preskerbel, česar mu je kervavo treba. Kako marsikaka tužna sirota kleči na grobu svojih ranjkih starišev, polivaje grob z vročimi solzami. Sirota ne premore toliko, da si zakrije svojo nagoto in nasiti svoj želodec. Bratec mili! ko bi si tukaj hotel pritergati od svojih ust, mogel bi storiti mnogo dobrih in miloserčnih del, mogel bi marsikomu priskočiti na pomoč, in polajšati butaro, ki tlači toliko ljudi. Če si tudi sam siromašen, vendar le moreš kaj podeliti drugemu, ki je siromašniši kakor ti, moreš nasititi, obleči Jezusa v siromašnem bratu, če si tudi sam siromašen in potreben. Sveti post, koliko dobrega bi moglo nastati iz tebe, ko bi se vsi postili ob odločenem času, ko bi se postili v duhu svete matere cerkve! O gotovo bi se pokazalo, da je post sveta in blagovita zapoved.

Sklep.

In zato, verne duše keršanske! ne prezirajte, ne zametujte cerkvenega posta! Zdaj veste, da je post sveta in blagovita zapoved. Postna zapoved se naslanja na božjo besedo stare in nove zaveze: postil se je Jezus naš učenik in zveličar sam; postili so se ssv. aposteljni in vsi učenci Jezusovi. Post ima tudi najboljši cilj in konec, kajti s postom sveta mati cerkev meri na dobro. In zato ne bodimo, kakor so mnogi, katerim je post reč težka in neprijetna, katerim je nevšečno breme, ampak poslušajmo raje sv. Pavla, ter po njegovem opominu „v vseh rečeh skazujmo, da smo služabniki Božji, s poterpežljivostjo, z bdenjem in s postom.“ Poslužimo se tega svetega postnega časa, da se izurimo premagovati spačeno meso, da se poboljšamo. Zato pa bodemo užijvali enkrat, če bodemo tu malo terpeli in gladovali, užijvali bomo nebeško jed, večno veselje v nebesih Amen.

Postne pridige.

Sedem govorov o Jezusovem terpljenju.

Za I. nedeljo v postu.

„In šel je po navadi na oljsko goro.“
Luk. 22, 39.

V v o d.

Ko bi imel trompeto arhangeljsko, zatrobil bi na vse štiri strani sveta: Bog presveti, s čim smo si to zaslužili mi nevredni ljudje, da si nam dal svojega Sina? O brezkončno usmiljenje Božje, kdo te ne bi čestil in molil? Za nas grešnike je zapustil Jezus sedež svoje večne časti in slave, in je prišel med nas, da je plačal, kar smo mi bili dolžni, da je zadostil za nas pravici Božje, da nas je spravil in pomiril s svojim nebeškim Očetom. — Glej, že danešnje sveto evangelje pripoveduje o njegovem prvem terpljenju! S hudičem, ki je bil glavni vzrok, da so grešili naši prvi stariši, s hudičem, ki je hotel presekati tudi našo spravo z Bogom, s hudičem se je moral bojevati naš odrešenik, kajti trikrat je bil skušan od njega. Res ga je premagal Sin Božji, ali s tim ni bilo njegovo terpljenje pri kraju, to je bil samo začetek njegovega prebitkega terpljenja, ki ga je čakalo. To terpljenje, katero je terpel za nas, katero se je dokončalo še le na gori Kalvariji, hočemo, bratje ljubi, premišljevati ta sveti postni čas. V njem se nam kaže najlepši neskončna ljubezen Božja do nas, kajti v njem moremo najlože gledati in najbolj prepričati se, kaj nam je dala ljubezen Božja, kaj vse storila za nas ljudi. Terpljenje Jezusovo je najboljša učilnica ali šola, v kateri se moremo naučiti vsega, česar nam je potrebno za večno zveličanje. In zato naj bo terpljenje našega gospoda Jezusa Kristusa ta sveti postni čas nam pred očmi, v sercu in na jeziku! Koj danes ga hočemo premišljevati. Ali kje hočem pričeti, kaj vam najprej postaviti pred oči? Serce mi je tako polno, da bi vam rad vse ob enem povedal. Ali zato mi manjka moči in časa; toraj naredimo si na kervavem in križevem potu Jezusa Kristusa nekoliko postaj ali štacijonov, kjer se hočemo odehniti. Najprej pojdemo s svojim Odrešenikom na oljsko goro, od tam ga bomo spremili v Jeruzalem, kjer pojdemo za njim v hišo Kajfovo; potem pojdemo ž njim k Pilatu in Herodu, in na posled na goro Kalvarijo, kjer se je končalo njegovo terpljenje. To hočemo storiti ta sveti postni čas. Za danes ostanimo na vertu Getzemani, ki je na oljskeji gori.

Ti pa, Jezus mili, blagoslovi in pomnoži kruh tej besedi Božjej, ki ga hočem ta sveti postni čas lomiti in deliti temu pobožnemu ljudstvu. Daj, da nobenega od tod ne spustim lačnega! In zato me napolni s svojim svetim duhom, in daj mi govoriti to, kar je tebi ljubo; govoriti to, kar najbolj more pripomoči k zveličanju mojim poslušalcem!

Razlaga.

1. Pod jeruzalemskimi zidinami je tekel potok Cedron. Unkraj tega potoka na jutroviski strani mesta Jeruzalema vzdiguje se gora, katero lepša vert. Le-sem je prišel Jezus, naš odrešenik, po zadnji večerji. Sv. Lukež piše o tem tako-le: „In je šel po navadi na oljsko goro.“ In je šel na vert, in z njim njegovi učenci. Kedar je prišel na odmenjeno mesto, reče jim: „Posedite tu za malo časa, pa molite, da v skušnjavo ne padete!“ Sam pa je šel malo naprej, padel na kolena, in začel moliti. Molitve njegove ne bi mogli razumeti, ko ne bi vedeli, kaj se mu je takrat godilo v sercu. O ljubljene nebeški, in kaj se ti je godilo v sercu? Troje je bilo, kar je takrat tergalo njegovo serce: strah, žalost in britkost. Neusmiljena, sramotna smert ta mu je stala pred očmi: to strašno smert je gledal in zavoljo tega je njegovo človeško natoro prevzel tak strah, da ga je poterla taka žalost, da je kervav pot potil. In poloti se ga grozna britkost, taka britkost, da kliče: „Moja duša je žalostna do smerti!“ In odkod posebno ta žalost in britkost? Res ga je plašilo terpljenje, katero ga je čakalo, in neusmiljena smert, katero je imel preterpeti. Pa vse to je hotel dragovoljno terpeti, in nihče ga ni silil na to; nekaj družega mora tedaj biti, kar mu dela tak strah in tako britkost. Ah, žalostna je bila njegova duša ne samo zavoljo terpljenja in bolečin, ki so čakale ga, ampak tudi za nekaj družega, kar ga je bolelo še mnogo hujše! To so bili grehi svetá, zavoljo katerih mu je bila duša tako žalostna. Videl je, da smert njegova mnogim, — premnogim ne bode pomagala nič; videl je, kako se bo kri njegova zastonj prelivala za-nje; videl je popred, kako mu bojo ljudje nehvaležni, kako bojo nestanovitni in nezvesti njegovi učenci; objokoval je grehe tistih ljudi, katerim zavoljo greha nikdar ne priplava nobena solzica v oči. — Duša kerščanska, glej s koliko žalostjo so vžalili tvoji grehi Jezusa! Povej mi, kako ti objokuješ svoje grehe, kje imaš spokorne solze, kje notranjo bolečino in žalost za grehe, s kterimi dan na dan žališ večnega Boga v nebesih? Povedati ti hočem od neke kristijane, ki se je vse drugače obnašala. Ta kristijana, z velikimi grehi omadeževana, je poslušala nekda pridigo slavnega Boursoula, ki se imenuje apostelj Remski. Ta pridiga je tako zelo pretresla njeno serce, da se je koj po pridigi zgrudila k nogam tega slavnega aposteljna, ter se mu grehov spovedala. Ta grešnica

je kazala grozno veliko žalost in serčno bolečino zavoljo svojih grehov. Zatoraj jo je koj odvezal služabnik Božji. Nekoliko dni je prebila v cerkvi v molitvi in v pobožnem premišljevanju in potem pristopi k mizi Gospodovej. Vsa pomirjena z Bogom se verne potem v svojo domovino. Ali še tisti dan so našli jo mervto na potu. Zdravniki, ki so jo razparali, so našli, da jej je počilo serce, in terdili, da je pokornica umerla zavoljo žalosti. Tudi ti si morebiti grešil, ljubi brat in sestra; morebiti še huje grešil, kakor ona, pa kje je tvoja žalost, kje je tvoje kesanje? Brez kesanja, brez pravega kesanja pa ni odpuščanja! Pojdi tedaj, pa objokuj svoje grehe! Pomisli, da so tudi tvoji grehi bili krivi Jezusovega terpljenja, da mu ž njimi tudi sedaj še ponavljaš terpljenje, in da je za-te zastonj tekla njegova kri, ako se s spokornimi solzami ne kesaš svojih grehov. Padi tedaj pred križ Jezusov, in si obudi v sercu kesanje, popolnoma kesanje za grehe. Objokuj svoje grehe tako, kakor sveta Marija Magdalena, in kakor sveti Peter, ki je zatajil Jezusa pa britko jokal. Prosi ga, in klici iz globočine svojega serca: Ah, nočem te, Gospod, nočem te več žaliti; raje hočem umreti, kakor te še s kakim grehom žaliti!

2. Povernimo se nazaj k terpečemu Zveličarju. Rekel sem, da je šel malo naprej, in je molil. „Aba, oče,“ molil je Jezus, „tebi je vse mogoče; daj, da gre mimo mene ta kelih, ali ne, kakor jaz hočem, ampak kakor ti hočeš, naj se zgodi.“ To ni veliko besedi, ali imenitne in podučne so te besede! Iz njih se učimo, kako moramo moliti. Jezus je šel malo dalje, ker je hotel biti na samem, da more ložej odkriti svoje serce Bogu, svojemu nebeškemu Očetu. Jezus je padel na kolena, in tako se poniževal tudi zunanje. Ni veliko govoril z jezikom, ali zato mu je tim več govorilo serce. On je spoznal vsegamogočnost Božjo; vse, — tako je molil, vse je mogoče tebi. In zato se je v vsem zanašal na pomoč svojega nebeškega Očeta; terdno je bil prepričan, da mu on more pomagati, samo če je njegova volja. In zato se je v vsem izročil v njegovo voljo, in je bil zadovoljen z vsem, karkoli naredi njegov Oče nebeški. Odrešeni po Jezusu! glejte, tu vidimo, kaj nam je storiti, kedar nam žuga kaj hudega. K molitvi se takrat zatecimo, kakor Jezus, v molitvi iščimo podpore in pomoči! Pa tudi molimo tako, kakor je molil Jezus; molimo s srcem ponižnim, s srcem zaupljivim, s srcem udanim v voljo Božjo. In če nas Bog tudi ne usliši koj pri tej priči, ne nehajmo zato moliti, tudi se ne pritožujmo, tudi ne žalujmo. Tam kleči edinorojeni sin Božji, kliče in prosi svojega Očeta, kliče in prosi ga tako ponižno in zaupljivo; in vendar ga kliče in prosi zastonj, ker ga Oče noče uslišati. Ne žalujmo tedaj, ako nas Bog noče koj uslišati, ako nas ne reši koj iz kake nadloge in težave, ako nam ne pošlje koj pomoči, ampak nas še nadalje pusti v nadlogi. On nas gotovo sliši, on nas vidi. In kako da bi nas ne videl povsodi ta vsegavedoči gospodar nebes in zemlje!

Če nam tedaj ne pomaga koj, če je gluh našim prošnjam, oh verjamite, da on dobro vé, čemu in zakaj tako dela! On vé najbolje, kaj nam je potrebno k zveličanju: in zato, kakor je molil Jezus, tako molimo vselej tudi mi: Naj se ne zgodi moja, ampak tvoja volja! Ako hočeš, da nas obdajajo nasprotniki, da nas zasmehujejo, in zaničujejo, — naj se zgodi tvoja volja! Ako hočeš, da nas tare potreba in pomanjkanje, — naj se zgodi tvoja volja! Ako hočeš, da živimo v samih žalostih, da nas preganja celi svet, — naj se zgodi tvoja volja! Ako hočeš, da nam pomerjé oni, ktere serčno ljubimo, — naj se zgodi tvoja volja! Da Oče nebeški, v vsem naj se zgodi tvoja sveta volja! Kakorkoli ti storiš, vse prav narediš, vse nam meri na dobro. Bratje, molimo tako! In če bomo tako molili, gotovo bomo molili tako, kakor je molil Jezus, naš odrešenik. Pa poglejmo še, kaj se je nadalje godilo.

3. Kedar je Jezus prenehal moliti, šel je k svojim učencem, pa našel jih je, da so spali. To ga je zlo zbolelo, da so tako malo marali sami za-se in za njega: in zato jih opominja, naj molijo, da se tako pripravijo za skušnjave, ki jih čakajo. „Kaj spite,“ pravi jim, „vstanite in molite, da ne padete v skušnjava!“ In k temu jih posvari rekoč: „Kaj niste mogli eno uro z meno čuti?“ Nato se poverne nazaj na tisto mesto, kjer je popred molil, in v drugič pade na kolena, in pravi: „Oče, ako ne more iti memo ta kelih, da ga pijem, naj se zgodi tvoja volja!“ Kedar mu je po tej molitvi malo odleglo pri srcu, šel je čez nekaj časa spet k svojim učencem; pa tudi sedaj jih najde speče. In pustí jih speče milostivi Gospod, ker je vedel, da so jim oči preveč terde, in spet se je vernil, ter molil v tretje. Naposled se je spet povernil k učencem; sedaj pa, ker je vedel, da se že približuje izdajalec, da prihaja čas, ko se ima spolniti vse, kar je pisano o njem po prerokih, zbudi speče učence, ter jim pravi: „Dosti je“, dosti dolgo ste spali. Prišel je čas, da bo Sin človekov izdan v roke grešnikom. Na noge tedaj! Pojdimo, blizo je, ki me bode izdal! — Postoj malo tu, duša kerščanska, pa se uči, da se ni moč vselej zanašati na ljudi, Jezus gospod je terpel smertne težave, učenci njegovi pa so spali. Duša njegova je bila žalostna do smrti, učenci njegovi pa so spali. On je potil kervav pot, in je ležal na tleh, učenci njegovi pa so spali. Serce mu je hotelo počiti od žalosti, učenci njegovi pa so spali, nobenega ni bilo k njemu, da bi ga bil tolažil! O Zveličar moj, kaj si doživel? Tako tedaj ti ljubezen za ljubezen vračajo tisti, kateri so ti počivali na srcu, ktere si toliko ljubil, kterim si bi bil vselej oče, prijatelj in najboljši dobronik? O bratje v Bogu, ali ne vidite tu, kako se je malo zanašati na ljubezen in prijateljstvo človeško! Prijateljstvo človeško je zlo nestanovitno; ono terpi samo od danes do jutri, ter je kot solčna ura, ktera kaže samo toliko časa, dokler solnce sije. Bratec dokler! ti bode dobro, imel boš dosti prijateljev, ali kedar te zadene kakšna nesreča, bodo se pozgubili

drug za drugim, in ti boš sam ostal. Pojdi takrat, pa poišči svoje prijatelje, ki so ti tolikokrat zaterjevali ljubezen in zvestobo; našel boš speče. Pojdi, pa prosi pri njih tolažbe v žalosti in nadlogi: našel boš speče. Pojdi, in prosi jih pomoči, terkaj na njih vrata: našel boš speče. Pojdi in prosi jih, naj vsaj sprosijo za-te, ker ti drugače nočejo pomagati: našel boš speče. Kedar jih tedaj poiščeš v kakej sili, potrebi, našel boš večidel speče. Pa ko bi vsaj samo spali! Ali žalibog, oni ne samo ne storé nič dobrega, ampak se pogostokrat celó vzdigujejo proti tebi, in ti škodujejo, kar največ morejo, — prijatelji postanejo neprijatelji, sovražniki. Tudi tega se moramo prepričati na oljskeji gori. Kdo je oni, ki nekako plaho stopa, in ž njim množica ljudi z meči in s sulicami. To je eden izmed dvanajsterih, tedaj eden od ljubih učencev Jezusovih, eden od najzvestejših prijateljev, ki je nedavno z Gospodom sedel za mizo, ter ž njim segal v eno in tisto skledo. To je tedaj učenec njegov, prijatelj njegov? Da; bil je, ali sedaj ni več! Sedaj je neprijatelj, ki je došel, da poljubi svojega učenika, ga tako izda in spravi v roke rabeljnom. Ali o tem, ako Bog da, drugo nedeljo.

Sklep.

Za danes smo slišali že dosti, in se prepričali, da se ni moč zanašati na ljubezen in prijateljstvo človeško. Slišali smo tudi, kako se moramo kesati za grehe, in kako moramo moliti. Vse to smo se naučili iz terpljenja Jezusovega, ki je terpel na oljskeji gori. O da bi si to, kar smo slišali, globoko vsadili v serce! Pokesajmo se tedaj, bratje ljubi, prav priserčno za storjene grehe! Sedaj je prišel čas pokore; naj nam ne mine brez dobička! Učimo se moliti tako, kakor je molil Jezus na vertu getzemanskem. Naposled se ne zanašajmo na ljudi, ampak zaupajmo v Boga, njemu se udajmo. Ljubezen njegova, prijateljstvo njegovo traja vekomaj in se ne spreminja nikdar. Iščimo tedaj vselej ljubezen Božjo, pa jo bomo tudi našli, in nikdar je ne bodemo zgubili, ako se bodemo skerbno ogibali greha. Čujmo tedaj sami nad sebo, da ne pademo v skušnjavo, upirajmo se jej stanovitno in ne pozabimo, kaj smo dolžni; k temu nam ti Jezus podeli svojo milost in pomoč. Amen.

Za II. nedeljo v postu.

„In so Jezusa popadli in zvezali.“
Luk. 18, 12.

Vvod.

Na gorah so se godile z Jezusom, našim gospodom in zveličarjem, najznamenitejše dogodbe. Na gorah je okusil Jezus mnogo veselja, pa tudi mnogo žalosti; okusil je mnogo prijetnega, pa tudi

mного neprijetnega. Dogodilo se je na gori, da mu je pokazalo ljudstvo, kako željno posluša njegovo besedo; tu je čudovito pomnožil malo kruha, in nasitil mnogo tisoč ljudi. To mu je bilo prav po volji, to je prav dobro djalo njegovemu sercu. Dogodilo se je na gori, da se je, kakor nam pripoveduje današnje evangelije, pokazal trem svojim učencem v nebeški bliščobi, lice se mu je žarilo kot solnce, in obleka je bila bela kot sneg, prišli so k njemu tudi iz unega sveta Mojzes in Elija. Tudi to mu je bilo prav po volji, tudi to je prav dobro djalo njegovemu sercu. In dogodilo se je spet na nekej gori, da je zbral svoje učence, da jih zapusti, da se loči od njih, da jih poslednjikrat blagoslovi, ter gré v svoje veličastvo v nebesa. Tudi to mu je bilo prav po volji, tudi to je prav dobro djalo njegovemu sercu. Na gorah je skusil Jezus pa tudi mnogo žalosti, okusil mnogo neugodnega in neprijetnega. Na nekej gori, kakor smo slišali pretečeno nedeljo, je potil kervav pot, in bil je žalosten do smerti. Na drugej gori pa so ga razpeli na križ, in je preterpel naj grozovitnejšo smert. Tako se je, bratje ljubi, prigodilo Jezusu na gorah mnogo prijetnega, pa tudi mnogo neprijetnega. Mi se hočemo danes poverniti še enkrat na tisto goro, kjer smo pustili pretečeno nedeljo Jezusa, svojega preljubega gospoda. Poslednjikrat smo bili z njim na oljskej gori, kjer smo ga videli, kako je serčno molil, ko so učenci njegovi spali. Vedel je, da se približuje njegov čas; vedel je, da bo moral kmalo preterpeti tisto terpljenje, kteremu se je svojevoljno podvergel, da osreči vesoljni svet. Da bi se tedaj pripravil na to terpljenje, gré na samotni kraj, in čaka tam v molitvi, kedar pridejo, ki so ga imeli popasti in vezati. In tako se je tudi zgodilo. Sveti Janez, ljubljene Jezusov, pravi na kratko: „Pograbili so Jezusa in zvezali.“ „Kako se je vse to zgodilo, in kaj se je prigodilo o tistoj priložnosti, to hočemo premišljevatí danes, bratje mili!

Ti pa, naš nebeški Gospod, blagoslovi nas s svojim nebeškim blagoslovom, da spoznamo, kako neizmerno vredno da je tvoje terpljenje, da te zato dan na dan bolj in bolj ljubimo in ti zvestejše in zvestejše služimo! Vi pa, dragi moji, poslušajte me radi in zvesto, dokler vam bom govoril nadalje v imenu Gospodovem!

Razlaga.

1. Slišali ste pretečeno nedeljo, dragi moji, kedar je odmolil Jezus v tretje, da je vstal, in se povernil k svojim učencem, ter jih zbudil rekoč: „Vstanite, pojdemo, že je blizo, ki me bo izdal.“ In res, blizo je že bil Judež, eden dvanajsterih; z njim je bila tudi derhal, oborožena z meči in s sulicami. Te ljudi so poslali veliki duhovni in starašine ljudstva. Bil je tedaj Judež, ki je prišel, da ga izdá. Učenec je prišel, da izda učenika svojega, služabnik gospodarja svojega; sin je prišel, da izdá svojega očeta in

dobrotnika. Oh, kako globoko more človek pasti! Naj ti bo to v nauk in svarilo! Ako zapustiš Boga, padel boš vse globokejše in globokejše, ter se ne boš vstavil, preden se ne vgrezneš v naj geršem blatu greha in hudobije. Ni drugače, ljubi moji! Judež s početka gotovo ni bil hudoben človek; v persih mu je bilo dobro serce, ker drugače nikakor ne bi bil Jezus vverstil ga med apostelne svoje. Pa vendar je padel tako globoko! In zakaj je padel? Padel je zato, ker je nosil v sercu neko hudo nagnjenje, — preveč je ljubil denar. To nagnjenje so bile satanu vrata, skozi ktere je prišel v njegovo serce; to nagnjenje je bila zanjka, v katero ga je satan vjel, pritegnil k sebi, in ga ni več spustil izpod svoje oblasti. Taka se mnogim godí tudi dan danes. Če človek pusti hudiča k sebi samo enkrat, on si ga koj vzame v oblast, ter se ne dá več odgnati tako lahko, ampak ga vleče iz greha v greh, da ga na zadnje zverne v brezdnó večnega pogubljenja. Ali da govorim bolj razumljivo: Stori človek en sam greh, in če ga koj ne popraviš, pa videl boš da ne bo dolgo, in padel boš še v druge grehe, v še večje in teže grehe. Človek ne postane naenkrat hudoben, ampak malo po malem dela čedalje večje in večje grehe, da nazadnje dospe tjekaj, kamor je došel Judež, v brezdnó največje hudobije. To si dobro vtisnite v serce, vi očetje in matere! Ne pregledjte otrokom najmanjšega pregreška, ako jih želite obvarovati velikih grehov in hudobij! Pa naj bo dosti o tem; poslušajmo, kako je Judež izdal Jezusa!

2. Judež, ko je prišel na vert, je stopil k Jezusu, in ga je poljubil, rekoč: „Bodi pozdravljen, učenik“! Postojmo tu, dragi moji, pa premišljujmo, kaj je storil Judež! Poljubiti koga, je znamenje ljubezni in prijateljstva; in s tim znamenjem je izdal svojega gospoda in učenika! Ali ni res, da z grozom in strahom odvrčate oči od tega kar je storil Judež? Ah pa kaj, ko bi na svetu ne bilo več nobenih Judežev! Ali žalibog, žalibog, da še niso pomerli, da so tudi sedaj na svetu še taki ljudje, ki ravno tako gerdo ravnaajo s svojim bližnjim, kakor Judež z Jezusom. Takih ljudi, izdajalcev, nezvestih prijateljev, ki se nam kažejo prav prijazni in prijateljski, v sercu nas pa merzé, takih pravim, je tudi sedaj dosti med nami. V obraz nam govoré sladko in mило, za herbtom nam škodujejo, kar naj več morejo. V obraz nam kažejo, kako nas ljubijo in spoštujejo, ali kedar se obrnemo, nas pa gerdé, černijo, ter s satanskim veseljem razglašujejo tudi naj manjše naše napake in slabosti. Ali niso taki in enaki — pravi bratje Judeževi. Ali ni to, prašam vas, pravo judeževsko delo, kedar v obraz hvališ bližnjega, se mu kažeš prijatelja, v sercu pa rediš serd in jezo proti njemu, ter ga pogubljaš? Vsi hinavci, ki na jeziku nosite med, v sercu pa skrivate strup; vi vsi, ki bližnjega hvalite v mēdočje, za herbtom ga pa obrekujete; vi vsi, ki terdite, da ste prijatelji le zato, da dosežete svoj dobiček, pristopiti sem le bliže. Poglejte Judeža, on je živa

podoba vaša! Da, serce vaše je ravno tako ostudno, kakor je bilo onega izdajalca, ki je s poljubcem izdal svojega gospoda in učenika, in ga tako pripravil v roke sovražnikom.

3. Kako pa se je Jezus obnašal proti Judežu? Ah, kako je to v serce bolelo Jezusa, da ga je izdal njegov učenec! Pa vendar, ni mu rekel žal besede, ampak ga je ljubeznjivo in prav prijazno nagovoril: „Prijatelj, čemu si prišel? Kaj s poljubcem izdajaš Sina človekovega?“ Glejte, kolika dobrota, kolika ljubezen? Vidite, ravno tisti čas, ko se je izdajalec pokazal nehvaležnega tako, da se ni mogel hujše, ko je tako vžalil njegovo serce, ravno tisti čas, pravim, imenoval ga je Jezus svojega prijatelja! Prijatelj, čemu si prišel? Ah, kako to, da se z edino to besedo ni omečilo Judežovo serce? Kako to, da se ni razjokal od žalosti, padel pred Jezusa, ter se spovedal svojih grehov? Kako to, da ni rekel sam sebi: „Jezus me imenuje prijatelja; on me tedaj ljubi tudi sedaj še, in me noče potisniti od sebe, ako se k njemu obrnem.“ Ko bi bil tako govoril sam sebi, ko bi bil spoznal sam sebe, in pokesal se za grehe, gotovo bi bil našel milosti, in zveličar bi mu bil odpustil. Ali ne, on ni storil tega, ampak je ostal terdovraten, ter se tako pogubil. Bratje in sestre v Jezusu, česar ni storil Judež, to storimo mi! Tudi mi smo že večkrat razžalili Jezusa, in se pajdašili z njegovimi sovražniki, izdali smo njega in njegovo sveto postavo. Pa vendar nas on ljubi neprenehoma, on nas ni kaznoval tako ostro, kakor smo si zaslužili, ampak milostno ravna z nami. O spoznavajmo tu neskončno njegovo ljubezen, in vsi razgreti te ljubezni ne grešimo prederzno proti njegovemu usmiljenju. Sklenimo živo in terdno, svoje življenje poboljšati, nikdar več grešiti in žaliti ljubeza Jezusa! Čuj tedaj, Jezus ljubi, čuj našo obljubo, s katero se ti zavezujemo danes pred tvojim svetim križem: čuj, mi smo sklenili v resnici se poboljšati in se obrniti k tebi!

4. Pojdimo pa sedaj zopet na vert Getzemani, in poglejmo, kaj se godi na dalje. Ko je Jezus tako ljubeznjivo in prijazno nagovoril svojega učenca in izdajalca, obrnil se je k vojakom, ter jih vprašal: „Koga iščete?“ Oni so odgovorili: „Jezusa Nazarenskega!“ In zveličar je odgovoril: „Jaz sem!“ In ko je to izrekel, popadali so vsi kot snopje na zemljo. S tim čudežem je hotel pokazati Jezus svojim učencem, da judje ne bi imeli nad njim nobene oblasti ne moči, ko bi to ne bila njegova sveta volja. Ali on je hotel, dragovoljno je hotel terpeti za rod človeški, in zato se je dal v roke svojim sovražnikom. In so ga pograbili. Ko so pa to videli njegovi učenci, hoteli so braniti ga. Posebno Peter, ki je med vsemi bil naj gorečnejši, ni dolgo pomišljeval, ampak je hitro popadel za meč, ga potegnil in udaril z njim po Malhu, služabniku velikega duhovna, in odsekal mu desno uho. Ali Jezusu to ni bilo po volji: on ni hotel, da učenci njegovi silo s silo odbijajo; posvaril je toraj Petra, zapovedal mu spraviti meč, rekoč: „Ali meniš, da

ne bi mogel Očeta prositi, ki bi mi dal več kot dvanajst legijonov angelov?" Potem se dotakne ranjenega ušesa služabnikovega, in ga zaceli. Glejte, kako krotko in mirno se je obnašal Jezus tisti važni čas! Vedel je, da ga bodo povezali, da ga bodo peljali pred krivičnega sodnika, in da ga bodo krivično obsodili. Vedel je, da bode veliko preterpel, in da njegovo terpljenje ne bode popred pri kraju, dokler ne umerje na sramotnem križu. Vse to je vedel on, pa je bil vendar miren in krotek. Učite se iz tega, bratje, koliko je vredna mirna in pokojna duša! Jezus presveti je dobro vedel, da je čist vsakega, tudi naj manjšega greha, in zato se ni bal čisto nič, in bil si je ves svest, da se bode preje ali kesneje končalo njegovo terpljenje, in da se bo zasmehovanje njegovo spremenilo v slavo, žalost njegova pa v veselje. Naučite se iz tega, kako je sladko in prijetno biti mirne duše. Hudobni človek, kedar ga zadene kaka neprijetnost, koj izgubi serce, ter si nikjer ne more najti tolažbe; zvest služabnik Božji pa je takrat mirnega serca in pokojne duše. Ni drugače, dragi moji! Kdor ima mirno vest, on more kot Jezus brez strahu z mirnim srcem tudi smerti gledati v lice. Blagor takemu človeku! Naj se tudi zemlja trese in odpira pod njim, naj se gore nánj podirajo, naj se valijo nánj brezštevilne čete sovražnikov, on se ne bo prestrašil ničesar. On živi v miru z Bogom in sam seboj, toraj ne boji se ničesar, naj se mu prigodi, karkoli hoče. Vse drugače pa je človeku, ki nima mirne vesti; kakor Kajn, tako tudi on nima miru in pokoja nikjer; noč in dan ga plaši njegova hudobija, ter mu kliče: Jaz hočem proti tebi pričati! On pa nikakor noče poslušati tega glasu, ampak si prizadeva, na vso silo zadušiti svojo nemirno vest; rad bi prepričal sam sebe, da nima nič zato se bati, da je bil grešil. Pa vendar ne more uteči grenkemu očitovanju, vendar mora poslušati hudo svojo vest. O vest, ti si oster in mogočen sodnik, tebi ni moč uteči! Ti si tisti červ, ki neprenehoma grizeš in gloješ, ter ne umerješ nikdar! Ti si tisti ogenj, ki vedno žgeš pa nikoli ne sožgeš, ti požiraš vse veselje življenja! In zato bratec moj, ki nosiš v sebi ta požrešni ogenj, glej, da se ga znebiš, najpred ko je mogoče. Znebil pa se ga bodeš, in vpokojil si dušo, ako se pokesaš svojih grehov, ako se jih skesano spoveš pri svetej spovedi, delaš resnično pokoro ter poboljšaš svoje življenje.

5. Vernimo se spet k Jezusu, in pogledjmo, kaj se je še prigodilo. Tisti čas, ko so Jezusa zgrabili vojaki, prišlo je na vert tudi nekaj farizejev, pismoučenih in ljudskih starašin, ki niso mogli pričakati vojakov, da jim Jezusa izdajo v roke. Ko jih Jezus opazi, oberne se k njim, in jim reče: „Kot na razbojnika ste prišli nad-me, z meči in s sulicami, ko sem vendar vsak dan bil pri vas v tempelju. Zakaj me niste prijeli takrat? Ali sedaj je vaša moč, sedaj je moč teme“. Te besede so za nas prav imenitne. Jezus je hotel reči: Sedaj si morete na meni ohladiti svoje serdito serce;

ali joj vam takrat, kedar bo treba rajtengo dajati! Kristjanje in bratje, Bog bi mogel presekati in zabraniti vsako našo hudobijo, in kaznovati nas za vsak greh koj na mestu, ko ga storimo. Ali on ne stori tega, ker tudi hudobnim ljudem pušča usmiljeni Bog nekaj časa, da se zmodrijo in poboljšajo. Ko bi Bog vsak greh koj kaznoval s smertjo, imeli bi grešniki priložnost izgovarjati se, da niso imeli časa se pokoriti. Ali ne zanašajte se na to, usmiljeni Bog prenaša grešnika in čaka, da se spokori in poboljša. Čaka nas pa še drugo življenje, kjer bode Bog z nami ravnal po svoji pravičnosti. Pride dan, ko Jezus poreče hudobnim: „Poberte se spred mene!“ Dobrim pa: „Pridite vi oblagodarjeni mojega Očeta, in posedite kraljestvo, ktero vam je pripravljeno od začetka sveta.“

6. Čeravno so bile besede, ki jih je izgovoril Jezus, take, da so morale presuniti vsako serce, vendar ga vojaki niso pustili. „Zgrabili so Jezusa in zvezali,“ tako piše sv. Janez. O srečne, o blažene vervi, s kterimi je bil zvezan moj Zveličar! O ko bi vas imel, poljubil bi vas, in porosil s svojimi solzami, in obračunal bi vas bolje, kot vse premoženje tega sveta! Zgrabili so tedaj Jezusa in zvezali, in zvezanega odpeljali z verta. Nu, kje so ljubljenci, učenci njegovi? Niso ga mogli rešiti iz rok sovražnikom, ga pa vsaj gotovo spremljajo in tolažijo? Nikakor ne; sveti evangelist pravi: „In tedaj so ga učenci zapustili, in vsi so se razšli.“ Ljubi Jezus, ah kdo bi mogel povedati tisto žalost, ktero si čutil, ko si videl, da te zapuščajo vsi tisti, ktere si tako ljubil! Stali so pa tebi pred očmi tudi vsi tisti, za ktere si terpel, ktere si odrešil in zveličal, kteri te zapuščajo sedaj, in ti vračajo s černo nehvaležnostjo tvojo neskončno ljubezen. Med temi nehvaležniki smo morebiti tudi mi, bratje ljubi! Oh mi smo odrešeni po njem, nam je on dal vse, kar imamo, za nas je prelil svojo kri, dal svoje življenje. Mi pa nehvaležneži pogosto pozabljamo njega, zapuščamo ga, in se pridružujemo spačenemu svetu. O usmili se nas, gospod Jezus Kristus! Glej, skesani in objokani se zatekamo k tebi, sprejmi nas, prosimo te, sprejmi nas spet za svoje! Nikoli več te ne bomo zapustili, nikdar več tebi nezvesti postali; ti si nam edina in največa dobrota, ti si naše življenje, ti si ljubezen, ti si nam vse. Ne, nikakor ne, nikdar in nikoli več te nočemo zapustiti! Amen.

Za III. nedeljo v postu.

„Zagrabivši Jezusa, so peljali ga h Kajfu, velikemu duhovnu, kjer so se bili sešli pismoučeni in ljudski starašini.“

Mat. 26, 57.

V v o d.

Zato, da je Jezus denšnjemu bolniku toliko dobroto storil, da mu je pomagal, za to so mu vračali hudobni ljudje pregerdo nehvaležnost. Iz obsedenca je izgnal nečistega duha, in je storil, da je zopet spregovoril. To je bil velik čudež, in zato se je tudi ljudstvo čudilo. Ali žalibog, kakošno hvalo je prejel za to? Dolžili so ga, kakor nam spričuje denšnje evangelije, da je v njem Belcebub, in da s pomočjo Belcebuba, poglavarja hudičev, izganja hudiče. Tako so, dragi moji, hudobneži krivo sodili in na hudo obračali najsvetejše dela Jezusove. Ali ravno s tim se je spolnilo nad njim, kar so o njem prerokovali preroki. On je prišel na svet, da terpi za nas. In on je tudi terpel, terpel je veliko. Prebritko njegovo terpljenje pa smo si odbrali za premišljevanje ta sveti postni čas. To smo že storili dvakrat, premišljevali smo svojega Božjega odrešenika in njegovo prebritko terpljenje. Bili smo pri njem na oljskej gori, kjer smo ga videli, kako je molil, in kervav pot potil, — kjer smo videli, kako so ga zagrabili in zvezali. Danes pa hočemo pogledati, kaj se je nadalje prigodilo. Sveti Matevž piše: „Pograbili so Jezusa, in peljali ga k velikemu duhovnu Kajfu, kjer so se zbrali pismoučeni in starašini ljudski.“ Tu tedaj postojmo, pa natančneje pregledujmo, kaj se je tukaj dogodilo.

Tudi ta del Jezusovega terpljenja hoče nam podati mnogo zveličalnih nauk; in zato, dragi moji, napnite svoje serca in ušesa, ko vam bom govoril nadalje v imenu Gospodovem!

R a z l a g a.

1. Zvezanega so peljali Jezusa z verta, in so hiteli ž njim v mesto. Grozno je bilo to pogledati! Kot hudodelca ga peljejo v Jeruzalem, peljejo ga skozi tiste vrata, skozi ktere je bil pred nekoliko dnevi slovesno prijezdil v Jeruzalem. Vse ljudstvo ga je pozdravljalo, pred njim oblačila na pot razprostiralo in hvalne pesmi pelo. Noč je črna, tema se razprostira po zemlji, vse v Jeruzalemu počiva in terdo spi. Ali naenkrat razsvetlijo baklje in svetilke jeruzalemske temne ulice, vpitje prebudi speče stanovalce, vse leti k oknom gledat, kaj je, čemu ta svetloba in vpitje, in vidijo, da nekega peljejo. Kdo je? poprašuje vsak. In sliši se odgovor: Jezus Nazarenc! Prišlo je namreč na dan, da čuje in zapeljuje

narod, da je kriv in lažnjiv prerok, da je vreden smerti. Na te lažnjive besede, oh kako se je na to koj odvernilo serce vseh tistih, ki so ga malo popred spoštovali in ljubili! Sramovali so se mnogi zato, ker so ga pred nekoliko dnevi v Jeruzalem spremili tako slovesno, in ga čestili za Mesija; zdaj ga pa vidijo zvezanega kakor zapeljivca in puntarja. In koj hitro se je spremenila ljubezen v sovraštvo, spoštovanje v zaničevanje, in v kletev so se spremenili tisti pohvalni klici: „Hosana sinu Davidovemu!“ Glej človek, kako je nestanovitno vse tu na svetu! Danes te hvalijo in čestijo, jutri pa te razglašajo za malopridneža, goljufa in puntarja! Vse preide, vse se spreminja! „Podoba tega sveta preide!“ pravi sv. Pavel, apostelj narodov. Preide tedaj prijateljstvo in ljubezen človeška, preide lepota, preide mladost, preide moč, preide premoženje in bogastvo, preidejo časti in imenitnosti, preide vse to, in ko ti udari zadnja ura, ne more z nobeno rečjo tega sveta, z nobeno se ne more potolažiti tvoja duša. Takrat te ne bo več veselila ne čast ne imenitnost, v kateri se sedaj šopiriš; ne bo te veselilo premoženje, ktereга imaš obilno na tej zemlji; čisto nič od vsega tega te ne bo veselilo, nič ne bo moglo vtolažiti tvoje vžaljene duše. Ali potolažila te bode edino ljubezen in milost Jezusova, potolažila ona ljubezen, katero si nosil in hranil v sercu do svojega zveličarja, potolažilo te bode samo to, kar si preterpel za Jezusa, in kar si dobrega storil, edino to te bo moglo tolažiti, in te veseliti ob smertnej uri. Takrat bodeš o mnogih stvareh mislil vse drugače, kakor misliš sedaj. Filip II., kralj španski, je ob smertnej uri izdihnil iz globočine serca: „Kako bi bil srečen, ako bi bil zadnji služabnik samostanski, pa ne kralj!“ In nek drug vladar je rekel na smertnej postelji: „Oh, da bi bil v puščavi služil Bogu! Mogel bi sedaj z mirnim srcem in večim zaupanjem iti na sodbo pred Boga.“ Taka, bratje mili, taka se bo enkrat godila tudi nam. Tudi mi bomo enkrat mislili vse drugače o svetu in o njegovih dobrotah. Čemu tedaj toliko hrepenimo in se poganjamo za temi nestanovitnimi stvarmi, tako malo pa maramo za to, kar ne mine, kar nam ostane vekomaj? Sini Adamovi, ničemerno in prazno je vse na svetu! Če se želite o tem prepričati, pojte le na grobove; pregledjte tam grobove najslavnejših mož, pregledjte njih od červov oglodane trupla; pregledjte njih črepinje in kosti, in povejte nam, ali jim je kaj ostalo od njih poprejšnje slave? In tako bode preje ali sleje tudi nam vsem!

2. Pa vernimo se k terpečemu svojemu zveličarju! Kakor hudodelca so peljali Jezusa po jeruzalemskih ulicah, in ga pripekljali naj prej k Anu, ki je bil tisto leto véliki duhoven. Véliki duhoven je Jezusa prašal za njegov nauk in za učence. Jezus pa je vedel, da se ne bo mu verjelo, ako bi se tudi hotel zagovarjati, in da bi bila zastonj vsaka beseda. Zatorej je mirno odgovoril: „Kaj prašaš mene? Prašaj tiste, ki so poslušali, kar sem govoril. Oni vejo, kaj sem učil.“ Zavoljo teh besedi ga udari nek služabnik

rekoč: „Ali tako odgovarjaš vélikemu duhovnu?“ Oh, Oče nebeški, poglej svojega ljubega Sina, udarjenega! Glej, kako se ga je neusmiljeno doteknila roka hudodelčeva! In ve nebesa, tako kliče sv. Janez Zlatoustnik, zadregetajte, in ti zemlja, stresi se zavoljo tolike prederznosti tega služabnika! Kako vam je bilo mogoče gledati to neizmerno žaljenje, s katerim je bil žaljen vaš najviši Gospod? Sklepi Božji so prečudni! Ni se jelo ne bliskati ne grometi, zaničevani Gospod celo molči kot krotko jagnje, in ne odgovori nič drugega kakor tole: „Ako sem krivo govoril, spričaj, ako ne, kaj me biješ?“ Ta prederzni služabnik ni mogel odgovoriti ne besedice; kajti udaril je bil Jezusa zgolj zato, da bi se bil, kakor piše sv. Ciprijan, prikupil Anu. Zopet postoj tu, duša kerščanska, pa pomisli, koliko takih je še tudi sedaj, ki nekrivega in nedolžnega žalijo zgolj zato, da se prikupijo njegovim sovražnikom. Ni jim storil nič hudega, ni jim zakrivil čisto nič, pa vendar, kedar slišijo, kako ga černijo drugi, černijo ga in slabo govoré o njem tudi oni, pripovedujejo o njem, kar vejo in ne vejo, in ga opravljajo in obrekujejo samo zato, da se drugim prikupijo. Pomislite, kako je to grešno in gerdo! Hudobni človek, ki drugemu za ljubo segaš po poštenji bližnjega, ali mu škoduješ kako drugače, vedi, da tako biješ Jezusa, da, kedar biješ svojega brata, biješ svojega zveličarja! Ravno to delaš tudi ti, grešna hči, ki s praznim lišpom lišpaš svoje telo v ta namen, da dopadeš možkemu spolu, in njih oči obračaš ná-se. Vedi, da tudi ti biješ Jezusa s svojim nečednim in nespodobnim obnašanjem! Ravno to delaš tudi ti, ki molčiš, kedar vidiš, kako drugi grešijo ter žalijo Boga, kako pohujšujejo nedolžne serca, grešiš, ako molčiš samo zato, da se jim prikupiš. Vedi, tudi ti biješ Jezusa! Slišiš, kako drugi gerdijo Boga, kako zasmehljivo govoré o sv. veri in cerkvi; ti pa molčiš na njih spakovanja, ne braniš resnice Božje, in to samo zato, da se jim prikupiš. Vedi, tudi ti tolčeš Jezusa, kedar vidiš, kako se siromaku in nedolžnemu godí krivica, pa bi lahko branil ga, pa ne storiš tega, zato da ne bi se komu zameril. Ti raje molčiš, ne braniš brata, puščaš ga v nadlogi in težavi. Vedi, tudi ti biješ Jezusa! Veliko hudobijo je storil tisti služabnik, ki je Anu za ljubo udaril Jezusa; pa tudi ti, ki delaš hudo zato, da se prikupiš drugim, si človek brezbožen, ves, kar te je, enak si temu služabniku.

3. Viši duhovnik Ana se je bil že popred odrekel svojej česti, in jo oddal Kajfu. Pošlje tedaj Jezusa zvezanega k vélikemu duhovnu Kajfu. Sv. Matevž piše, „da so se tu zbrali pismoučeni in starašini ljudstva.“ Poiskali so krivih prič proti Jezusu, da bi mogli na smert obsoditi ga. Podkupili so priče, naj bi pripovedovale o Jezusu kaj tacega, za česar del bi moral biti obsojen na smert. Tu vas pred vsem drugim zarotim, dragi moji, nikdar in nikoli krivo ne pričajte! Če bi tudi si mogli pomagati s krivičnim pričevanjem, če bi po njem tudi mogli obogateti, pa vendar nikar

krivo ne pričajte! Posebno, kedar vas sodnija kliče za priče, kedar je treba pričati proti drugim, pazite dobro, da ne rečete, kar ni res in gotovo. Ako krivično pričujete, zapeljete sodnika na krivo sodbo. O strah in groza: kajti vedite, da za vsako škodo, ki jo storimo bližnjemu s krivim pričevanjem, za vsako krivico, ki jo storimo bližnjemu s takim ravnanjem, da za vse to bomo morali enkrat odgovor dajati pravičnemu sodniku. Joj in gorje takrat krivim pričam!

4. Take krive priče so bili tudi tisti, ki so se dali podkupiti z denarjem in so krivo pričali proti Jezusu. Ali ni se vjemalo njih pričevanje, ker ni bilo zastavljeno na resnico, ampak na laž. Kajfa, véliki duhoven, to vidi, pa vendar hoče po vsakej ceni najti kako krivico na presvetem Jezusu, začne sam govoriti in besede tako postavljati, da Jezusa vjeme v besedi. Zato mu je dejal: „Zarotim te pri živem Bogu, povej nam, ali si ti Kristus, sin živega Boga?“ Kakošno je to vprašanje? Kajfa bi bil mogel to vedeti, ako bi bil le hotel vedeti! Vedel je da so ga ubogali vetrovi in morje, da je mertve obujal, in bolne ozdravljaj. Mogel je vedeti, kakošne čudeže je Jezus delal; kajti o tem je govorila vsa judovska dežela, kako je ozdravljaj slepe, hromove, gluhe, neme, gobove, vsi so pričali, da je Jezus pravi Bog. Mogel je, pravim, vedeti, pa vendar ga je vprašal, ali je sin Božji? In ko je Jezus poterdil, da je, ko mu je odgovoril natanko, da je res sin Božji, je, mesto da bi pokleknil pred-nj, rezporil si verhno obleko, ter zaupil, kakor da mu je v glavi zavrelo: „Boga preklinja, čemu so nam priče?“ Na to so vsi jeli kričati: „Smerti je vreden, smerti je vreden!“ Začeli so mu v obraz pljuvati, tolči ga in bítí. Vidite, kristjanje in bratje, tako je sodila viša judovska sodnija! Odkar svet stóji, ni še noben sodnik izrekel krivičnejše sodbe, kot je bila ta. O zjokajte se in milujte angeljski kori v nebesih zavoljo te krivice!

Zavoljo njé se zjokajmo tudi mi, ali učimo se ob enem, da od ljudi ni vselej pričakovati pravice, in pravične sodbe. Pravica ima pogosto zavezane oči, da ne vidi, ali pa le vidi na eno samo oko; to je, večkrat je pristranska, ne meri pravice po enej meri in palici; večkrat komu za ljubo zameži z očmi, ali pa jih zatisne popolnoma. Pravica nepristranska, popolnoma in čista pravica se nahaja samo v večnosti pri Bogu. Tam pridete v jasnej svetlobi na dan resnica in laž, tam se nikomur za ljubo ne previja pravica. K tistej sodbi tedaj obračajmo svoje oči, in skerbimo za to, kedar pridemo tje kaj, da nam bode milostiv pravični sodnik. To bodi naša prva skerb, da obstojimo na tistej sodbi; kajti ta sodba bo strahovita. Sodil nas bo on, ki je tudi sam bil sojen, ali sojen krivično, sojen za nas grešnike, katerih krivico je hotel prevzeti, da je preterpel mesto nas zaslužen kazni. In poreče nam takrat ta pravični sodnik: Glejte, kaj vse sem storil za vas! Postal sem človek, preživel sem tri in trideset let med vami na zemlji; za vas sem storil mnogo in preterpel mnogo. Podvergel sem se vsemu terpljenju in

vsem bolečinam, in nazadnje sem umerl pregrozne smerti. In kaj ste za svoje zveličanje storili vi? Govori, tako poreče ta večni sodnik vsakemu izmed nas, govori, kako si spolnoval zapovedi moje? S čim si dokazal, da me ljubiš, ter želiš prebivati vekomaj v mojem nebeškem kraljestvu? Oh, marsikteri izmed nas bo morda molčal takrat, in se ne bode mogel izgovoriti in opravičiti! Večni sodnik, oh da bi nas takrat ne pogledal z jeznim, ampak z milostnim očesom! In zato te sedaj pod svetim križem prosimo, prav priserčno prosimo, kaznuj nas tu na zemlji, ako smo si z grehom zaslužili kazen. Da, dobri Jezus, tu nas kaznuj, tepi, v večnosti pa nam prizanesi! Stori, da te ljubimo s pravo ljubeznijo, in nam bode gotovo ta ljubezen vse osladila, in pripeljala nas iz časne žalosti v večno veselje. Amen.

Za IV. nedeljo v postu.

„In so zvezanega peljali in zdali Ponciju Pilatu.“
Mat. 27, 2.

„In ko je Pilat zvedel, da spada pod oblast Herodovo, poslal ga je k Herodu.“
Luk. 23, 6—7.

V v o d.

Ne čudimo se, bratje mili, temu velikemu čudežu, ki ga je storil naš premili Zveličar na pusteji gori unstran morja tiberijskega, kakor nam pripoveduje denašnje sveto evangelije. Ne čudimo se, pravim, temu čudežu, čeravno je velik, čeravno presega naš um. Ne čudimo pa se zato ne, ker, kakor je znano, Bog še vedno dela mnogo večje čudeže; on množi seme, ki se verže v zemljo: on nasituje milijone in milijone ljudi, in drugih svojih stvari. Da, premili, vsegamogočni Oče nebeški tudi sedaj ponavlja med nami ta čudež, ki ga je storil edinorojeni njegov Sin, ko je bilo okrog njega lačno ljudstvo, ki ni imelo kaj jesti. Ne čudimo se tedaj temu, ker je vse mogoče Božjej vsegamogčnej roci! Na koncu pa pravi denašnje sveto evangelije: „Tedad so ljudje, ko so videli čudež, kterega je bil Jezus storil, rekli: On je resnično prerok, kateri ima na svet priti“. In zato so hoteli postaviti ga za kralja. Ali ko je Jezus to čutil, zbežal je, in se skril jim. Vedelo je tedaj ljudstvo, da je Jezus velik prerok; pa glej, vpilo je to ljudstvo: „Križaj ga, križaj!“ Temu se čudimo, bratje mili; kako se je to moglo zgoditi! Ljudstvo to je hotelo Jezusa za kralja imeti, čeravno je on terdil, da njegovo kraljestvo ni na tem svetu. In vendar ni preteklo veliko časa, ko so ga obdolžili, da se je hotel za kralja razglasiti, in da ljudstvo zapeljuje. Obdolžili so ga tedaj ravno ti-stega, česar on ravno ni hotel. Kolika je ta hudobija! Gotovo se

moremo čuditi tej hudobiji. Tako je, bratje ljubi! Judje, kakor smo slišali preteklo nedeljo, so zgrabili Jezusa in zvezanega peljali k Anu, od Ana h Kajfu, kjer so iskali krivih prič proti njemu, da bi ga krivo tožili. Ali s tim ni bilo vse pri kraju; kajti od Kajfa so peljali Jezusa k Pilatu, od Pilata k Herodu. O žalostna hoja po ulicah jeruzalemskih! S tako žalostnim srcem ni še nikdar hodil nihče po tem mestu. Mi danes premišljujmo, kako se je godilo Jezusu pri Pilatu in Herodu. Premišljevat hočemo danes Jezusa pred Pilatom, in potem pred Herodom.

Pripravite se, da zvesto poslušate. Ti pa, terpeči Jezus, ki si me po svojej neskončnej milosti poklical na to, da oznanujem svetu tvoje prebitko terpljenje, blagovolili me poterjati v tem apostoljskem delu, in blagoslovi me s svojim blagoslovom!

Razlaga.

1. „In so ga zvezanega peljali in izdali Pilatu,“ tako piše sveti evangelist. Dolgo je terpelo ono krivično preiskovanje v hiši Kajfa, vélikega duhovna. Naposled, ko so se že sami utrudili, razšli so se krivični sodniki, češ, da malo prespijo in se pripravijo na nove grozovitnosti, ktere so nameravali storiti drugi dan. Ali ko je posijala juternica na nebu, koj so se spet zbrali, ker ni jim dalo spati, ne mirovati njih kervižejno serce. Zbrali so se spet in poprašujejo Jezusa, ali je sin Božji? In ko jim je on to poterdil, zgrabili so ga, in peljali zvezanega k Pilatu, ki je tisti čas bil v Jeruzalemu namestnik rimskega cesarja. Mislili so namreč, kedar bode videl Pilat, kako zelo merzi Jezusa najviši zbor judovski, da ga bo brez vsakega daljnegga preiskovanja obsodil na smert. Zato, ko pridejo k Pilatu, začno vpiti soglasno, in tako silno in besno tiščati v Pilata, da se ves oplaščen ni upal jim ustavljati, in je privolil na ono, kar so zahtevali. Poslušajte bratje, kako se je to zgodilo! Pilat sedi na sodnem stolu, pred njim pa stoji naš Zveličar kot krotko in nedolžno jagnje, in čaka iz njegovih ust smertno sodbo, pripravljen preterpeti vse, da odreši človeštvo. Vse vpije in kriči, samo to krotko jagnje ne odpre svojih ust, da bi se branilo, da bi se opravičevalo; kajti vedelo je, da mu vse to ne bi pomagalo čisto nič. — Duša kerščanska, poglej tu kralja večne slave, ki bode enkrat sodil žive in mrtve; poglej njega, ki stoji pred ničemnim grešnikom, ki ga imá soditi! Poglej tudi, kako krotko prenaša vse razžaljenja in krivice, in uči se od njega poterpežljivosti, pokorščine in ljubezni! On, on, gospodar nebes in zemlje, se je podvergel iz ljubezni do nas krivičnej sodbi, in mi ošabni ljudje ne bi radi preterpeli iz ljubezni do Boga nobene zoperne in grenke reči. Kedar nas bližnji le s kako malenkostjo razžali, pa že koj mislimo, kako bi se maščevali, ter mnogo let jezo in sovraštvo

proti njemu nosimo in redimo v sercu. O kako smo sovražni in maščevanja željni! Na to pa ne pomislimo, kako se mi obnašamo proti Bogu, kako pogosto mi prelomljujemo njegove zapovedi, se upiramo njegovej presvetej volji in ga tako močno žalimo. Jezus Kristus, naš gospod, zapustil si nam prekrasen izgled kako bi tudi mi imeli biti krotki, poterpežljivi in ponižni! Ali žalibog, pogosto nam zastoj sveti tvoj prelepi izgled, mi ga ne posnemamo!

2. Kedar je Pilat sprevidel, da je Jezus nedolžen, sklenil je spustiti ga. To je mislil tako-le doseči in speljati. Na večni spomin, da je Bog rešil judovski narod iz sužnosti egiptovske, bila je navada pri Judih, vsako leto spustiti iz ječe po enega jetnika, ter mu odpustiti vso kazen. Bil pa je takrat v ječi okruten razbojnik, kteremu je bilo ime Baraba. Njega je tedaj Pilat postavil zraven Jezusa in vprašal jude, ktereга naj jim izpusti; in vsi so soglasno zavpili: „Spusti nam Baraba!“ Razbojnik in ubijalec tedaj je bil njim ljubši, kot Jezus, njih zveličar! O grozna slepota! Ravno tako si tudi ti slep; človek, ki grešiš izbiraš si Baraba, Jezusa pa vstran postavljaš. Tvoj Baraba je ošabnost, tvoj Baraba je skopost, tvoj Baraba je nečistost, tvoj Baraba je vse, kar ti je ljubše, kot Jezus. In zato vpiješ tudi ti z ljudstvom judovskim: „Ne Jezusa, ampak Baraba“!

3. Kedar je Pilat videl, da bi radi, naj jim Baraba spusti, vprašal jih: „Kaj pa z Jezusom?“ In na to so vsi zakričali: „Križaj ga!“ In ker se ljudstvo ni dalo vpokojiti, spustil je Pilat Baraba. Jezusa pa je zapovedal sleči, privezati k stebru, ter bičati. Ah, da vam moram jaz pripovedovati to prigodbo, jaz človek, ki imam serce, serce čutljivo! Zakaj ne stopi iz nebes kak serafin, da z gorečo vzgovornostjo izgovori vse ono, česar jaz ne morem, česar ne morem izreči s svojim slabim jezikom! Ah nebo, zakaj se nisi poderlo in pokrilo to ostudnost, ki se je takrat godila na zemlji? Na zapoved Pilatovo so zagrabili vojaki Jezusa, potegnili obleko ž njegovega svetega telesa, privezali ga k stebru, in bičali tako, da mu ni na vsem telesu ostalo ne toliko celega, kamor bi mogel samo z iglo zabosti. Ah, kako boleče so bile te rane! Ali vse te bolečine ga niso bolele toliko, kolikor to, ker je bil slečen in postavljen, naj ga ljudstvo ogleduje. O prečisti in presveti Gospod, ta bolečina je bila med vsemi tvojimi bolečinami naj-huša! Pa zakaj si se podvergel tudi tej bolečini, zakaj se nisi zagernil s solnčnimi žarki, ali zakaj nisi beli dan spremenil v černo noč, da bi te ne bili videli? To bi bil Jezus, vsegamogočni gospod, lahko storil; ali vendar ni storil tega. Ni pa storil zato ne, da tako zadosti za nečisto obnašanje tistih, ki svoje telo oskrunjajo z nečistostjo, ki oskrunjajo ta tempelj Božji, v katerem bi imel prebivati sveti Duh. Pristopi sem, nesramni človek, glej kaj je záte Jezus preterpel! On se je dal sleči, da za tvojo nečistost zadosti pravici Božjej. Ali ti tergaš ž njega obleko tudi še sedaj, in po-

navljaš njegove bolečine, ker se valjaš v ostudnih mesenih nasladah. Glej, za tvojo grešno veselje je toliko preterpel Jezus, dal se je sleči, k stebri privezati. Blagor ti, ko bi tudi ti bičal svoje telo, krotil ga, in zatiral! Ako pa nočeš iz ljubezni do Jezusa, ki se je dal zate do nazega sleči in bičati, premagovati svoje grešno življenje, zapomni si, da je Bog zavoljo tega greha Sodomo in Gomo spremenil v prah in pepel, da je zavoljo tega greha Samson zgubil svoje oči in svojo moč, ter je bil zvezan in umorjen, — zapomni si, da je zavoljo tega greha pogubljen bil celi rod Benjaminov, da se zavoljo tega greha grozi Bog s časnimi in večnimi kaznimi, ter dabode tudi tebe kaznil zavoljo tega greha. Imej tedaj vselej Boga v mislih! Kedar ti zavré v sercu poželenje za meseno slastjo, prosi takrat, kakor je navadno prosil sveti Tomaž Akvinski: „Ne daj, o Jezus, moj gospod, in ne daj tudi ti prečista devica Marija, da se omadežujem s tako nagnjusnim grehom.“ Tako moli tudi mladeneč, tako moli tudi ti devica kerščanska, tako molimo vsi, kedar se vzdigne vihar skušnjave, kedar nas slabo telo, grešno poželenje vabi na grešno naslado. Ostaje nam pa še pogledati Jezusa pred Herodom.

4. Sveti Lukež piše takole: „Ko je Pilat zvedel, da je Jezus izpod oblasti Herodove, pošlje ga k Herodu? In zgrabili so ga koj vojaki, pa odpeljali po mestnih ulicah. Tu je bilo vse živo ljudi, ki so bili prišli iz vseh pokrajin na velikonočni praznik. In tako so vodili Jezusa kakor na ogled radovednemu ljudstvu. To ljudstvo ga je gerdilo, psovalo in se mu posmehovalo. V ječi je Jezus imel žalostno noč. Ali iz žalostne noči je napočil mu še žalostnejši dan. Utrujenega in oslabiljenega vodijo ga po mestu. „Herod pa, ko zagleda Jezusa, se zaveseli na vso moč, kajti davno je že želel videti ga, ker je mnogo slišal o njem, in je pričakoval od njega kakošnega čudeža.“ In res je mnogo govoril Herod izpraševaje Jezusa o tem in unem; ali Jezus mu ni odgovarjal nič. Kedar je videl, da mu Jezus noče odgovoriti, zasmehuje ga in zaničuje. Da ga prav na sramoto postavi, dá ga obleči v belo obleko, in tako oblečenega pošlje nazaj Pilatu. Jezus Kristus, naš gospod, tudi to si tedaj preterpel za nas grešnike! Tebe so zavoljo nas vlačili od sodnika do sodnika, gerdili te in zaničevali. Ah, moja duša trepeče, kedar pomislim, da mi grešniki to njegovo terpljenje ponavljamo še tudi sedaj. Ali mar ni tako? Poslušajte, pa sodite sami? Jezus nam je dal svojo sveto postavo, ter nam je naložil, naj jo spolnujemo. Ali kako jo mi spolnujemo? Kako spolnujemo njegove svete zapovedi, ki jih prelomljujemo, in se ravno tako, kakor Herod posmehujemo Jezusu. To se tudi dan danes godi prav pogosto. Kako se ljudje gonijo in tergajo za vse ono, kar ugaja našemu razvajenemu telesu; in nasproti kako se malo mara za to, kar bi služilo za zveličanje neumerjočej duši! Kam je prešla staroslovenska zvestoba, ko je mož beseda veljala toliko, kolikor prisega? Kako po domače in pripro-

sto v pohištvu, obleki in živežu so živeli naši predniki. Kako je bilo vse to lepo. Kam je vse to prišlo? Sedaj nihče nima dosti; sedaj so se narastile naše potrebe, ker bi rad vsak živel lepše in boljše, kakor mu dopušča njegov stan. Kakor delajo viši, tako bi radi tudi nižji, radi bi bili enaki vsi od kraja. To pa ne gré zavoljo pičlih dohodkov ne; zatoraj si pa nekteri pomagajo kakor vejo in znajo, če tudi s tim, da delajo krivico, da goljufujejo ali kradejo. In kako se praznujejo Bogu posvečeni dnevi? Ali ne vidite, da ravno sedmi dan, zgolj za službo Božjo odločeni dan, najbolj služi grehu, in najhuje žali dragega Boga? In kaj bi šele rekel o svetih kerščanskih navadah? Prekrižati se s svetim križem, moliti pred in po jedi, poškopiti se z blagoslovljeno vodo, to ni po volji sinovom tega sveta. In kako se postna postava spolnuje? Otroke, bolnike, starčke oproščuje cerkev od vse dolžnosti, tisti pa, ki bi mogli in morali se postiti, se pa sami oproščujejo. Povej mi, zakaj se nočeš postiti? Misliš morda, da bi s tem oslabil, da bi škodoval zdravju? Rajši se ogiblji vsake razuzdanosti in greha; — to, to, škoduje!

Sklep.

Bratje in sestre v Jezusu, nagnimo se k pokori! Glejte, Jezusa kot hudodelca vodijo k Pilatu! Manj so marali zánj, kot za Baraba, slekli so ga, k stebru privezali, bičali, zaničevali in zasmehovali so ga, ter v sramoto oblekli v belo obleko. Pa za koga so ga vodili po ulicah jeruzalemskih? Za koga so ga slekli, k stebru privezali, bičali, zaničevali in zasmehovali? Za nas grešnike; za nas je Jezus vse to preterpel, zato preterpel, da nas odreši greha, in nam odpré nebesa. Ako nas nič družega ne more priganjati k pokori, naj nas gane vsaj ta njegova neskončna ljubezen! Ogrej tedaj Jezus s svojo ljubeznijo in milostjo naše serce, navdihni nas z duhom prave pokore; daj, da spoznamo sami sebe, ti nas poboljšaj! Pekel bode ves žalosten zavoljo tega, ali nebesa se bodo veselile. Amen.

Za IV. nedeljo v postu, ssv. Cirilu in Metodu za vezilo.

(Apostoljsko djanje teh dveh svetnikov, in kako jima bodimo hvaležni; gov. J. V.)

„Bratje prosimo vas in opominjamo v Gospodu Jezusu, da kakor ste od nas prejeli, kako da vam gre živeti in Bogu dopasti, tako tudi živite, da ste čedalje, bogateji.“
I. Tesal. 4, 1.

Vvod.

Pridni gospodar zasaja z velikim trdom sadonosne drevesa, pa večidel ne cepi in ne požlahtnuje divjakov zase, da bi njemu

dozorelo okusno sadje, temuč za svoje otroke in vnuke, trudi se, da bi tem sadni vertovi donašali prid in veselje.

Takemu gospodarju bil je podoben sv. apostel Pavel, obhodil je polovico sveta in je povsod prav lepe vertove zasajal. Keršanske občine, ktere je povsod ustanovljal, so bile taki vertovi, v kterih je divje nevernike cepil z mladikami božjih nauk in jih tako požlahtnoval v plodne drevesa, na kterih naj bi kerščanske čednosti rastle.

Tak vert je bil zasadil tudi v mestu, ki se imenuje Tesalonika ali Solun na Macedonskem. Bilo je to mesto enako goščavi zanemarjenih divjakov, kajti le ajdje in nekteri judje so v njem prebivali. Ko pa pride tjekaj sv. Pavel, dobi v kratkem to imenitno mesto vso drugo podobo, podobo, — po Pavlovem trudu in obilnem prizadevanju je postala Tesalonika podobna lepo obdelanemu vertu, kjer novocepljeno drevje obeta sad in boljšo prihodnost. Mnogi Tesaloničani, ki so se malikovavstvu odpovedali ter sprejeli vero Kristusovo, bili so to novocepljeno drevje, za katero je sv. Pavel bil najskerblijviši vertnar. Kako pri sercu je bil sv. Pavlu ta novi tesalonski vert, spričujeta nam dva lista, ki jih je Tesaloničanom pisal. Ljubeznjivo prigovarja, pa tudi resnebnopominja in sploh vse stori sv. Pavel v teh dveh listih, da bi ta vert bil krasen in da bi le donaša obilo pravega sadu.

In res, imel je že s. Pavel veselje, videti, kako lepo nektero požlahtnjeno drevje na tem vertu raste, imel je veselje gledati spomladansko lepoto, prijetno dišeče cvetje svete čistosti in hrepenee gorečnosti, okusil je že tudi marsikteri sad dobrih del, ki je na tem vertu dozorel v kerščanski ljubezni; zato pravi on sam: Vi Tesaloničani, ste moje veselje in krona. Toda najlepše krone tega verta sv. Pavel še viditi ni mogel, ker še le 800 let po njegovi smerti ste najkrasnejši drevesci na tem vertu vzrastle in najzlahtniši sad obrodile. Kako se pač imenujete te dve drevesi, ki ste čez toliko let na tesaloniškem od sv. Pavla zasajenem vertu obrodile sad tako obilni in zlahtni?

Vem, da ste radovedni, naj vam tedaj povem njuno ime. Te slavni drevesi z najzlahtnejšim sadom sta solunska brata, kterih god bomo jutre pondelek obhajali, sta slovanska apostola sv. Ciril in Metod. Sv. Ciril in Metod naša slovanska apostola! — in mi jih tako malo poznamo, jih tako malo častimo. Zares žalostno je, da mnogo Slovencev še komaj po imenu pozna ta dva velika moža, ki sta vendar Slovanom gotovo največe dobrote delila. Kako tedaj to, da mi, dasiravno smo tudi rodu slovanskega, se teh velikih dobrotnikov skor več ne spominjamo? Nemile okoliščine, posebno gospodovanje tujščine v naših slovenskih deželah, so tega krive. Kakor smo na ime svojega lastnega naroda takorekoč pozabili moralni, tako smo pozabili tudi na svoje domače svetnike. Pa zdramimo se! Sv. Ciril in Metod gotovo zaslužita, da jih v dragem spo-

minn ohranimo ker sta toliko storila za naš narod; zato vas hočem danes nekoliko seznaniti z apostolskim djanjem teh dveh bratov, da spoznate kaj in koliko sta nam Slovanom koristila in kako se jima moremo skazati hvaležne.

Razlaga.

V primorskem mestu Solunu v Macedoniji, ki je sedaj pod turško oblastjo, sta brata Ciril in Metod, kakor sem že rekel, zagledala luč belega dneva. Njuni starši so imeli obilno časnega blaga in so močno skerbili za dobro izrejo svojih nadepolnih sinov. Z mladega že so jih učili spoznavati Boga in mu služiti zvesto v vseh okoliščinah življenja v veselji in žalosti, v sreči in nesreči.

Ko sta pa nekoliko odrastla, pošljejo ju v Carigrad, da bi se ondi še kaj več izučila, in res učila sta se tako dobro, bila sta tako jasnega uma, da so jih vsi občudovali; začela sta že takrat sloveti kot modra mladenčca. Ponujali so jima potem visoke službe, toda odpovedala sta se vsej posvetni časti, in se podala v samostan na goro olimpsko. Pa nista si izvolila samostanskega življenja zavolj zložnosti, da bi se odtegnila delu in trudu, temuč vodil ju je viši namen. Prepričana sta bila, da kakor ljudje cenijo drevo po dobroti in obilnosti sadu, ki ga donaša, tako tudi Bog človeka ceni le po obilnosti dobrih del, ki jih stori v čast božjo in zveličanje duš. Zato se je obudila v njima lepa misel, da hočeta v čast božjo doprinašati velikanske dela, ter se truditi kolikor le mogoče za dušni blagor človeškega rodú; in ker je veliki slovanski narod takrat še večidel taval po temi nevednosti in ni poznal vere keršanske, sta sklenila posebno temu narodu v prid posvetiti vse svoje dušne moči. Za tako misijonsko delo bilo pa je gotovo treba skerbnega pripravljanja. Glejte, ravno zato sta se podala v samostan, da sta vse potrebne vednosti za tako velikansko delo si tam pridobila. — Minulo je nekoliko let in že sta bila pripravljena. Predno sta pa misijonsko delo med Slovani pričela, je bil sv. Ciril k nekemu ajdovskemu ljudstvu ob črnem morju poslan. Ali ga je tudi Metod na tistem potu spremljeval, ne vemo, to pa je gotovo, da so bili Kazari — tako se je ono ljudstvo imenovalo — v kratkem pridobljeni za vero Kristusovo.

Zdaj pa ko je bilo to prvo misijonsko delo srečno dokončano, hitita sv. brata tje, kamor jih je posebno gnalo njih blago serce, namreč med narod slovanski. Bulgarji so bili prvi izmed Slovanov, ki so besedo božjo slišali iz ust sv. Metoda in pa brali iz bukev sv. Cirila. Kralj tega ljudstva od začetka ni kazal kaj veselja do vere keršanske, viditi je bilo, da hoče pri svojih malikih ostati terdovraten. Metod pa ga hoče na vsako vižo omečiti in pridobiti za resnico. Kaj menite, kako je ta namen dosegel? Ljubezen je iznajdljiva. Ker je bil sv. Metod tudi malar, vsede se in naredi

kralju v veliki podobi sliko poslednje sodbe tako živo, da se kralj, jo zagledavši, močno prestraši in ves osupnjen pred podobo stoji. Metod poln sv. Duha kralju razloži pomen te podobe. In ko kralj sliši od strašne sodbe božje, která čaka vsacega človeka, ga milost božja presune, dá se podučiti v svetih resnicah, in ker je vse terdno veroval, ga kersti sv. Metod. Kralja posnemajo velikaši, nasleduje ga tudi v celih trumah blagovoljno ljudstvo. Tako se je vkoreninila Jezusova vera na Bulgarskem. A s tem misijonsko delo sv. Cirila in Metoda še ni bilo končano.

Vesela prigodba, da se je dal kerstiti kralj bulgarski in ž njim toliko ljudstva, razglasila se je kmalu daleč po svetu, čuli so o njej tudi drugi Slovani, ki so stanovali bolj proti severju v sedanjem Ogerskem in na Moravskem. Sprejeli so bili ti Slovani keršansko vero že večidel nekoliko let poprej po učениkih, ki so prišli k njim iz nemških dežel. Ker pa ljudstvo teh učениkov v tujem jeziku govorečih dosti razumelo ni, ostale so oznanovane keršanske resnice mertev zaklad, kteri nobene koristi obroditi ni mogel. Protila je ajdovska noč zopet zagerniti to ljudstvo v svoje žalostne tmíne.

Toda božja milost se je poslužila ravno one vesele dogodbe na Bulgarskem v prid tega ljudstva ter je obudila v njem hrepenenje po boljšem spoznanju keršanskih resnic. Nasledek tega je bil, da knezi tega ljudstva prosijo gerškega cesarja, naj bi jim poslal taci h mož, da bi mogli njih ljudstvo razumevno podučevati in keršanstvo med njim oživeti. Cesar premišljuje, koga bi poslal. Toda le Ciril in Metod sta bila moža za to, le onadva sta znala jezik slovanski popolnoma in sta vsa gorela za dušni blagor onega ljudstva. Zato jih cesar pred se pokliče in jima razodene želje slovanskih knezov. Z veseljem Ciril in Metod sprejmeta ta klic in se neutegoma v slovanske dežele podasta. Kako so jih pa tudi bili veseli Slovani, ker so iz njih ust slišali besedo božjo v svojem domačem jeziku! Ciril in Metod jih pa tudi neutrudeno podučujeta v pravi veri in v družih potrebnih rečeh. Njuna priserčna zgovornost vsacega prepriča in pridobi. Tako je med tem narodom keršanstvo oživelo, popadali so maliki, zginila malomarnost — začel se je Slovanom božje spoznave in keršanske omike beli dan.

Tako veliko ljudstvo, kakor je bilo slovansko, povzdigniti iz teme nevednosti na svetlo luč keršanske omike pa gotovo ni bila lahka reč, za tako velikansko delo treba je bilo tudi velikanskega truda. Pa sv. Ciril in Metod se nista vstrašila nobenega truda, delala sta noč in dan, v vročini in mrazu, kjer so ju radi poslušali, pa tudi tam, kjer so jima hotli serca zaperati ali jih še celo preganjati. Postala sta vsem vse, da bi bila le vse Kristusu pridobila.

Velike zopernosti so jima napravljali tudi nemški sosede. Nevošljivost in nevednost je te na to napeljala, da so ju v blagem

delovanju zavirati poskusili in ju še celo v Rimu tožili, da prav ne učita, da ne opravljata službe božje po postavah rimske cerkve. Pa slavno sta se pri sv. Očetu opravičila. Zato ju sv. Oče tudi pohvalijo in poterdijo vse njene naredbe, še celo za škofa ju posvetijo, jima izročivši po slovanskih deželah najvišjo duhovno oblast. Sv. Ciril je kmalu potem umrl, sv. Metod pa je še veliko let delal med Slovani, podal se je tudi na Česko, kjer je kerstil vojvodo Borivaja in njegovo ženo Ljudmilo pa tudi mnogo česko-slovanskega ljudstva.

Prestati je moral sv. Metod v svoji starosti še veliko obrekovanja in preganjanja. Okoli leta 900 po Kr. r. pa se je preselil v deželo večnega miru uživat neizmerno plačilo.

Slišali ste zdaj, predragi moji, poglobitve reči iz življenja sv. Cirila in Metoda, popisal sem vam ob kratkem apostolske dela teh dveh slavnih bratov. Iz tega lahko spoznate, da jih po pravici imenujemo slovanska apostola ali blagovestnika. Ker sta sv. Ciril in Metod slovanskim rodovom blago vest ali veselo oznanilo, Jezusovo evangelje namreč oznanovala in toliko milijonov Slovanov pripeljala k spoznanju keršanske resnice, sta tako postala v resnici naša apostola, blagovestnika naša.

(Konec prihodnjic.)

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Hausberger Jož. je dobil faro Sirnico, č. g. Unterkreuter L. faro zgornji Drauberg in Volkert J. pa kuracijo sv. Jožefa na Trati. — Umerli so čč. gg.: fajmoštri: Wucela Izidor, Štiker Peter in Lesjak Janez. R. I. P. — L. 1872 je stopilo prenaireno društvo sv. Modesta v življenje; njegov namen je, podpirati uboge in bolne duhovnike in tudi družnikom denar na posodo dajati. Premilostljivi knezoškof so za matičo 4000 gold. v obligacijah darovali.

Ljubljanska škofija. Č. g. Šranc Stan. je dobil hotiško lokalijo, č. g. Teran Jan., pa lokalijo Štango. Za provizorja gresta čč. gg.: Böhm Ign. v Št. Jakob ob Savi in Ramoveš Jern. na Selih. Č. g. Kapelj Jan. se poda v pokoj; umerla čč. gg. Rebič Ferd. in Rozman Mih. R. I. P.!

Lavantinska škofija. Č. g. Gospodarič Jož. je postal administrator dek. sv. Martina pri Š. in č. g. Herg L. administrator Hočke dek. č. g. Pogelšek Mat. je dobil kuracijo v Zavodnem, č. g. Kopriva Juri kuracijo na Selih in č. g. Stanjko A. kur. v Stopercih. Č. g. Šuc Jož. je postal doktor bogoslovja. Prestavljeni so čč. gg.: Jan Ferd. za provizorja na Rako, č. g. Pirkovič Fr. pri sv. Martinu pri Š. in č. g. Geršak V. v Hočah. Za kaplane pridejo čč. gg.: Pintar M. v Laporje, Šuta R. v Fram, Vitmajer Dr. k sv. Marjeti pod P., Lacko A. v Ormuž, Kocuvan Ant. v Št. Jurje na Šč., Kosar Jak. v Št. Andraš, Plaskan Vinko v Št. Ilj pod T. in Lapuh Mart.

v Rogatec. Č. g. Trobaj Jan. se poda v pokoj. — Umerli so čč. gg.: Dr. Murko Ant., Miklavzin Juri, Rak Šim., Gregelj Jan., Potočnik Ant. lokalist in Guzaj Jern. kaplan. R. I. P.

Vabilo

v družbo sv. Mohora za leto 1872.

Slovinci! pristopite k družbi sv. Mohora, takovabi družbini odbor vse Slovence brez razločka stanú, spola in starosti tudi letos, ko nastopi družba svojdvanaesti tečaj. Zares čudovito je Bog blagoslovildosedanjo družbino delovanje; družba je s svojo delavnostjo prederla v narodovo množico; postala je ubogemu slovenskemu narodu občna šola omike, poduka in zabave.

Lani je bilo vpisanih 17.395 družbenikov, vsak je prejel za mali donesek enega goldinarja šest bukev, ki obsegajo blizo 70 tiskanih pol. V 104.370 iztisih romajo tedaj lanske družbine knjige po vseh slovenskih pokrajinah in Slovence podučujejo, osrečujejo in povzdigujejo.

Ako pogledamo ono ogromno število družbenikov sv. Mohora, mislili bi skoraj, da to obilno število ob-sega gotovo vse, kar jih le med Slovenci brati zna, da ni mogoče tega števila, posebno pri naših okolščinah, mnogo prekoračiti; sodili bi, da je bratovščina sedaj dospela do svojega verhunca. Temu pa ni nikakor tako. Pregledajmo Koledarjev imenik bolj na-tančno, koliko dekanij najdemo v njem, ki bi lehkopo dva in trikrat več družbenikov štele, koliko je slovenskih vasi in far, ki še enega uda nimajo, koliko je Slovencev in Slovenk, ki še niso prihiteli v kolo udov in podpornikov družbe sv. Mohora. Število udov, čeravno je ogromno, vendar še ni doraslo tako, da bi se pomnožiti več ne dalo; gotovo pridobimo še na tisoče novih družbenikov, ako le hočemo in nismo leni. Zato, premili rojaci, rodoljubi, ki gorite za dušni in materialni napredek Slovencev, Vas družbini odbor spet vljudno vabi na delo ter Vas priserčno prosi, bodite tudi letos družbi sv. Mohora z veljavno svojo besedo v pomoč in podporo; zlasti pa do Vas, prečastiti dekanjski in farni predstojniki, ponavlja odbor nadležno prošnjo: ne utrudite se, ljudstvu razlagati družbine namene in njene koristi in bratovščino pri poročevati, kjerkoli se Vam lepa pri-ložnost ponuja. Kolikor več novih udov pristopi, toliko lažej bodedružba rešila svojo žlahtno nalogo, toliko več dobrih knjig bo dajala na svetlo, toliko lažej bo skerbela, da se naši naj dražši svetinji — vera in narodnost — ovarujete našemu narodu in da se ubogo slovensko ljudstvo povzdiguje na čedalje višo stopinjo prave omike in srečnega blagostanja.

Družbine knjige se bodo tiskale v 19—20.000 iztisih in sicer v **lastnej družbinski tiskarnici**, ktera je z novim letom popolnoma uredjena.

Vsak ud prejme letos 6 knjig in sicer:

1. **Življenje svetnikov in svetnic božjih**, VII. snopič s 25 podobami.
2. **Življenje in smert Kristusova**, 4. snopič.
3. Prav zanimivo in podučno, narodno, gospodarsko delo: „**Kupčija in obertnija — denar in blago**,“ spisal F. Kočevar.
4. **Umni živinorejec** s posebnim ozirom na govedje, spisal Fr. Govekar.
5. **Večernice** 25. zvezek, za ktere so namenjene letos krajši povesti in drugi zabavni in podučni spisi.
6. **Koledar** za leto 1873, kteremu bode dodan popolni imenik družbenikov.

Pri oglaševanji naj se blagovoljno pomni, kar družbini **Koledar** l. l. omenja stran 142. K temu le še prošnjo dostavimo, naj častiti poverjeniki blagovolijo vpisati njih ude kolikor mogoče v tistem redu, ka kor se bodo tiskali v **Koledarju** in naj na koncu vpisovalne pole ne zabijo dostaviti, pod katerim naslovom in po ktereji poti si želijo o svojem času knjige iz Celovca sprejeti — ali po pošti kot poštno blago ali po železnici kot vozno blago. Verh tega naše častite poverjenike in sodelalce nujno prosimo, naj z nabiro udov ne odlagajo in njih ude vsaj do 10. aprila t. l. družbi dopošljejo, ker poznej nazna njeni udje sestavljenje obširnega imenika silno zadržavajo in ovirajo.

Opomnimo o tej priložnosti, da nabira za **Janežičevo ustanovitev** še ni končana. Dosedaj seje nabralo vseh doneskov 1249 glđ. 24 kr.
 po odbitih stroških za grobni spominek 430 „ 8 „
 ostane tedaj 819 glđ. 16 kr.

Da bi pač letos ta glavnica prav narasla! Priporočamo prav lepo v ta namen vsem rodoljubom nabiro doneskov za **Janežičevo ustanovitev**.

V Celovcu 1. januarja 1872.

Družbini odbor.